

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД

Финансов отчет

**За годината, приключваща
на 31 декември 2011 година**

С независим одиторски доклад

Съдържание

Отчет за финансовото състояние.....	2
Отчет за доходите.....	3
Отчет за всеобхватния доход.....	4
Отчет за паричния поток.....	5
Отчет за промените в собствения капитал.....	6

Доклад на независимия одитор

КПМГ България ООД
бул. "България" № 45/А
София 1404
България

Телефон +359 (2) 9697 300
Факс +359 (2) 9805 340
Ел. поща bg-office@kpmg.com
Интернет www.kpmg.bg

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До: Акционерите на
ЕЛПРОМ ЗЕМ АД

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения от стр. 1 до стр. 42 финансов отчет на ЕЛПРОМ ЗЕМ АД ("Дружеството"), включващ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2011 година, отчетите за всеобхватния доход, за промените в собствения капитал и за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, и бележки, включващи обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи като необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включва изпълнението на процедури, с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение, финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2011 година, както и за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския Съюз.

Доклад по други правни и надзорни изисквания

Годишен доклад за дейността на Дружеството изготвен съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството

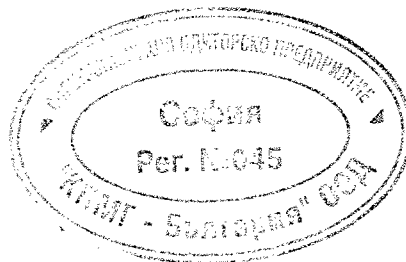
Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние докладваме, че историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността на Дружеството, изготвен от ръководството съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в одитирания годишен финансов отчет на Дружеството към и за годината завършваща на 31 декември 2011 година. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността, който е одобрен от Управителния съвет на Дружеството на 23 март 2012 година, се носи от ръководството на Дружеството.

Гилбърт МакКол
Управител

Добринка Калоянова
Регистриран одитор

КПМГ България ООД

София, 29 март 2012 година

Отчет за финансовото състояние

Към 31 декември 2011 година

В хиляди лева

	Бел.	2011	2010
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	14	19,005	18,523
Нематериални активи	15	35	62
Дългосрочни финансови активи	16	4	7
Общо дълготрайни активи		19,044	18,592
Материални запаси	18	1,076	1,958
Вземания от свързани лица	27	511	272
Търговски и други вземания	19	2,543	2,068
Разходи за бъдещи отчетни периоди		41	15
Парични средства и парични еквиваленти	20	443	549
Общо краткотрайни активи		4,614	4,862
Общо активи		23,658	23,454
Капитал			
Основен капитал	21	1,213	1,213
Резерви		15,623	16,975
Неразпределена печалба (нетно)		3,705	2,671
Общо капитал и резерви		20,541	20,859
Пасиви			
Заеми	23	467	14
Отсрочени данъчни задължения	17	1,073	1,100
Провизии	24	45	78
Доходи на наети лица	24a	11	11
Други дългосрочни задължения (финансираня)	76	95	105
Общо дългосрочни задължения		1,691	1,308
Заеми	23	194	218
Задължения към свързани лица	25, 27	20	5
Търговски и други задължения	25	945	992
Провизии	24	247	51
Доходи на наети лица	24a	20	21
Общо краткосрочни задължения		1,426	1,287
Общо капитал и пасиви		23,658	23,454

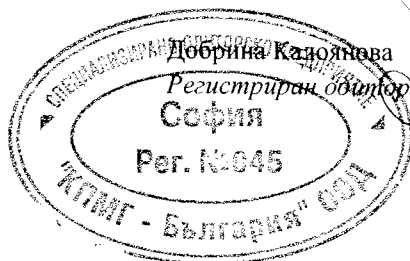
Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с пояснителните бележки, представени от стр. 8 до 42, представляващи неразделна част от финансовите отчети.

Главен изпълнителен директор:
Михаил Драгиев

Главен счетоводител:
З. Минчева

Изпълнителен Директор:
В. Филипов

Гилбърт МакКол
Управител
КПМГ България ООД
Бул. „България“ 45/А
София 1404

Отчет за доходите

За период, приключващ на 31 декември

В хиляди лева	Бел.	2011	2010
Нетни приходи от продажби	6	8,639	6,514
Други приходи от дейността	7	406	439
		9,045	6,953
Увеличение/(намаление) на запасите от готова продукция и незавършено производство		(806)	(943)
Капитализирани разходи за изграждане на собствени активи		9	55
Балансова стойност на продадените активи		(35)	(31)
Разходи за материали	8	(2,491)	(2,220)
Разходи за външни услуги	9	(2,924)	(1,251)
Разходи за амортизация		(571)	(596)
Разходи за персонала	10	(2,146)	(2,098)
Други разходи за дейността	11	(466)	(547)
Разходи за ликвидация на ДМА	11a	(91)	(646)
Печалба (загуба) от оперативна дейност		(476)	(1,324)
Финансови приходи		219	1
Финансови разходи		(88)	(66)
Нетни финансови приходи (разходи)	12	131	(65)
Печалба (загуба) преди данъчно облагане		(345)	(1,389)
(Разходи) / приходи от данъци	13	27	130
Печалба (загуба) след данъчно облагане		(318)	(1,259)
Доход на акция (лева)	22	(0.26)	(1.04)

Отчетът за доходите следва да се разглежда заедно с пояснителните бележки, представени от стр. 8 до 42, представляващи неразделна част от финансовите отчети.

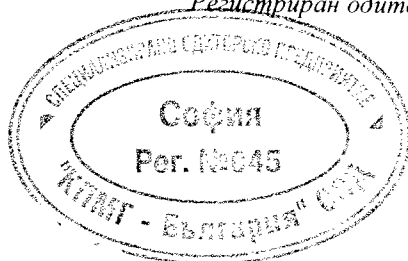
Главен изпълнителен директор:
Михаил Драгиев

Главен счетоводител:
З. Минчева

Изпълнителен директор:
В. Филипов

Гилбърт МакКол
Управител
КПМГ България ООД
Бул. „България“ 45/А
София 1404

Добрина Калоянова
Регистриран одитор

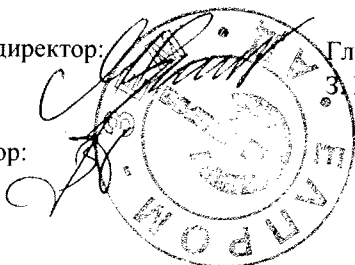
Отчет за всеобхватния доход

За годината, приключваща на 31 декември

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2011	2010
Печалба след данъчно облагане		(318)	(1,259)
Друг всеобхватен доход			
Преоценка на земи и сгради		-	-
Отписване на преоценени сгради и машини		(93)	(239)
Ефект върху неразпределената печалба		93	239
Данъчен ефект		-	-
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		(318)	(1,259)

Отчетът за всеобхватния доход следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет представени на страници от 8 до 42.

Главен изпълнителен директор:
Михаил Драгиев

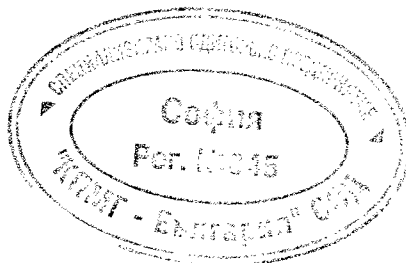

Главен счетоводител:
З. Минчева

Изпълнителен Директор:
В. Филипов

Гилбърт МакКол
Управител
КПМГ България ООД
Бул. „България“ 45/А
София 1404

Добринка Калоянова
Регистриран одитор

Отчет за паричния поток

За период , приключващ на 31 декември 2011 година

В хиляди лева

	Бележка	2011	2010
Оперативна дейност			
Парични постъпления от клиенти и др. дебитори		9,564	8,662
Парични плащания към доставчици и др. кредитори		(6,510)	(4,710)
Плащания за заплати, осигуровки и други		(1,979)	(2,042)
Платени и възстановени данъци		(347)	(800)
Други парични потоци		(38)	16
Нетни парични потоци от основната дейност		690	1,126
Инвестиционна дейност			
Покупка на дълготрайни активи		(915)	(325)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи		6	21
Предоставени заеми на свързани предприятия		(1,791)	(250)
Получени лихви по предоставени заеми		20	-
Възстановени заеми от свързани предприятия		1,291	-
Възстановени заеми от други предприятия		250	-
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност		(1,139)	(554)
Финансова дейност			
Постъпления от кредити и заеми		2,879	1,331
Платени кредити и заеми		(2,419)	(1,589)
Платени задължения по лизингови договори		(31)	(51)
Платени лихви, такси и комисионни по заеми		(24)	(14)
Други постъпления/ плащания от финансова дейност		(62)	40
Нетни парични потоци от финансова дейност		343	(283)
Нетно увеличение/(намаление) на пари и парични еквиваленти		(106)	289
Пари и парични еквиваленти към 1 януари	20	549	260
Пари и парични еквиваленти към 31 декември	20	443	549

Отчетът за паричния поток следва да се разглежда заедно с пояснителните бележки, представени от стр. 8 до 42, представляващи неразделна част от финансовите отчети.

Главен изпълнителен директор:
Михаил Драгиев

Главен счетоводител:
З. Минчева

Изпълнителен Директор:
В. Филипов

Гилбърт МакКол
Управител
КПМГ България ООД
Бул. „България“ 45/А
София 1404

Добринка Калоянова
Регистриран обитор

Рег. №: 045

КПМГ - България ООД

Бележки към годишния финансов отчет

Отчет за промените в собствения капитал
За годината, приключваща на 31 декември 2010 година

В хиляди лева	Основен капитал	Преоценъчен резерв	Допълнителни		Общо
			и законови резерви	Неразпределена печалба	
Салдо към 1 януари 2010 г.	1,213	11,690	5,524	3,691	22,118
Всеобхватен доход за периода					
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	(1,259)	(1,259)
Друг всеобхватен доход за периода					
Преоценъчен резерв на отписаните активи	-	(239)	-	239	-
Общо друг всеобхватен доход	-	(239)	-	239	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	(239)	-	(1,020)	(1,259)
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2010 г.	1,213	11,451	5,524	2,671	20,859
Салдо към 1 януари 2011 г.	1,213	11,451	5,524	2,671	20,859
Всеобхватен доход за периода					
Финансов резултат за текущия период	-	-	-	(318)	(318)
Друг всеобхватен доход за периода					
Преоценъчен резерв на отписаните активи	-	(93)	-	93	-
Общо друг всеобхватен доход	-	(93)	-	93	-
Общо всеобхватен доход за периода	-	(93)	-	(225)	(318)
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал	-	-	(1,259)	1,259	-
Салдо към 31 декември 2011 г.	1,213	11,358	4,265	3,705	20,541

Отчетът за промените в капитала следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия, представен на страници от 8 до 42.

Главен изпълнителен директор:
Михаил Драгиев

Главен счетоводител:
З. Минчева

Изпълнителен Директор:
В. Филипов

Гилбърт МакКол
Управител
КПМГ България ООД
Бул. „България“ 45/А
София 1404

Добринка Калоянова
Регистриран одитор

Бележки към годишния финансов отчет

	Стр.		Стр.
1. Статут и предмет на дейност	8	16. Дългосрочни финансови активи	28
2. База за изготвяне	8	17. Отсрочени данъчни активи и пасиви	29
3. Значими счетоводни политики	9	18. Материални запаси	30
4. Нови стандарти и разяснения, които не са приложени по-рано	21	19. Търговски и други вземания	30
5. Определяне на справедливите стойности	22	20. Парични средства и парични еквиваленти	31
6. Нетни приходи от продажби	23	21. Акционерен капитал	31
7. Други приходи от дейността	23	22. Доход на акция	31
8. Разходи за материали	24	23. Заеми	32
9. Разходи за външни услуги	24	24. Провизии	33
10. Разходи за персонала	25	25. Търговски, други задължения и задължения към бюджета	34
11. Други разходи за дейността	25	26. Финансови инструменти	35
12. Финансови приходи / (разходи)	25	27. Свързани лица	40
13. Разходи за данъци	26	28. Събития след датата на отчета	42
14. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	27	29. Условни задължения	42
15. Нематериални активи	28		

Бележки към годишния финансов отчет**1. Статут и предмет на дейност**

Елпром ЗЕМ АД е акционерно дружество, регистрирано с дело №25468 от 1991г. от Софийски градски съд в съответствие с Търговския Закон на Република България. Адресът на управление на Дружеството е бул. "Рожен" № 41, гр.София, област София, община Столична, район „Надежда”, п.к.1271 България.

Предметът на дейност на Дружеството е производство на асинхронни и синхронни електро двигатели и генератори; вътрешна и външна търговия, производство на специално технологично оборудване и инструментална екипировка.

Дружеството е част от групата на "Индустиален Холдинг България" АД, като мажоритарен собственик на капитала на Елпром ЗЕМ АД е „ЗММ-България Холдинг" АД.

2. База за изготвяне**(а) Изразяване за съответствие**

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския Съюз (ЕС).

Финансовият отчет, изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2011 г., е одобрен от Съвета на директорите на Дружеството на 23.03.2012 г.

(б) База за измерване

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с принципа на историческата цена с изключение на земите и сградите, които са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка, както и задълженията за обезщетение на наети лица при пенсиониране, които са отчитани по настояща стойност.

Методите, използвани за оповестяване на справедливите стойности, са оповестени в детайли в бележка 4.

(в) Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), който е функционалната валута на Дружеството. Финансовата информация, съдържаща се в годишния финансов отчет, е представена в хиляди лева.

(г) Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики и на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки. Преразглеждането на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането засяга този период, и в бъдещи периоди ако преразглеждането оказва влияние на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 14 – Материални дълготрайни активи
- Бележка 15 – Нематериални дълготрайни активи
- Бележка 18 – Материални запаси
- Бележка 19 – Търговски и други вземания

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в следващата финансова година, е включена в следните бележки:

Бележка 24 и 30 – Провизии и условни задължения

Бележки към годишния финансов отчет**2. База за изготвяне, продължение****(д) Действащо предприятие**

Финансовият отчет е изготвен на базата на предположението, че Дружеството е действащо предприятие и ще продължава своята дейност в обозримо бъдеще.

3. Значими счетоводни политики

Значимите счетоводни политики, представени по-долу, са приложени последователно във всички периоди представени в този финансов отчет.

(а) Операции с чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода.

Не-парични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба, или отговарящи на условията хеджинги на паричен поток, които се признават в друг всеобхватен доход.

От 1998 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(б) Финансови инструменти**(i) Не-деривативни финансови активи**

Дружеството първоначално признава заеми и вземания и депозити на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи (включително активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента.

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Дружеството, се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството има следните не-деривативни финансови активи: финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, заеми и вземания и финансови активи на разположение за продажба.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(б) Финансови инструменти, продължение*****Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби***

Един финансов актив се класифицира като отчитан по справедлива стойност в печалби и загуби, ако е държан за търгуване или е определен като такъв при първоначално признаване. Финансови активи се определят като такива, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, ако Дружеството управлява такива инвестиции и взема решения за покупка и продажба на базата на тяхната справедлива стойност, според документираната стратегия за управление на риска или за инвестициите на Дружеството. Свързаните разходи по сделката се признават в печалба и загуба, когато възникнат. Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби, се оценяват по справедлива стойност и последващите промени се отчитат в печалби и загуби.

Финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби включват капиталови ценни книжа, които иначе биха били класифицирани като държани за продажба.

Заеми и вземания

Заеми и вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване заеми и вземания се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Заеми и вземания включват пари и парични еквиваленти и търговски и други вземания.

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с първоначален матуритет от три месеца или по-малко.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансови активи на разположение за продажба са не-деривативни финансови активи, които са предназначени като такива на разположение за продажба и не са класифицирани в никоя от предходните категории. След първоначално признаване те се оценяват по справедлива стойност и промените в тази стойност, различни от загуби за обезценка и валутни курсови разлики от дългови инструменти на разположение за продажба, се отчитат в друг всеобхватен доход и се представят в резерв за справедлива стойност в собствения капитал. Когато една инвестиция се отпише, натрупаните печалби и загуби в друг всеобхватен доход се прекласифицират в печалби и загуби.

Финансови активи на разположение за продажба включват капиталови и дългови ценни книжа.

(ii) Не-деривативни финансови пасиви

Дружеството първоначално признава издадени дългови ценни книги и подчинени задължения на датата, на която са възникнали. Всички други финансови пасиви (включително такива, определени като отчитани по справедлива стойност в печалби и загуби) се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента.

Дружеството отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнение или са отменени или не са валидни повече.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството класифицира не-деривативните финансови пасиви като други финансови пасиви. Такива финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези финансови пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(ii) Не-деривативни финансови пасиви, продължение**

Други финансови пасиви включват заеми и кредити, банков овърдрафт и търговски и други задължения. Банковите овърдрафти, които са платими при поискване и формират неразделна част от управлението на паричните наличности на Дружеството, се включват като компонент на пари и парични еквиваленти за целите на изготвянето на отчета за паричните потоци.

(iii) Акционерен капитал**Обикновени акции**

Обикновените акции се класифицират като собствен капитал. Пределните разходи, пряко свързани с издаването на обикновените акции, се признават като намаление на собствения капитал, нетно от всички данъчни ефекти.

(в) Имоти, машини, съоръжения и оборудване**(i) Признаване и оценка**

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се отчитат по цена на придобиване, която включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до придобиването на актива, или по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Стойността на активите, придобити по стопански начин, включва направените разходи за материали, директно вложен труд, разходите, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние, необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива, и капитализирани разходи за лихви. Стойността може да включва суми, рекласифицирани от собствен капитал, представляващи печалби или загуби от отговарящи на условията хеджинги на парични потоци за покупки в чужда валута на имоти, машини и съоръжения. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване. Разходите по заеми, свързани с придобиването или изграждането на квалифициращи се активи, се признават в печалби и загуби при възникването им.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения се определят, като се сравняват постъпленията с балансовата стойност на актива, и се признават нетно в други приходи в печалби и загуби. Когато преоценените активи се продадат, сумите, включени в преоценен резерв, се рекласифицират в натрупани печалби и загуби.

Последваща оценка

За целите на последваща оценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване, Дружеството прилага модела на преоценка в МСС 16. Преоценената сума представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване се определя на базата на пазарната доказателства, представени в доклад, изготвен от одобрен лицензиран оценител. Преоценката на имоти, машини, съоръжения и оборудване се извършва съгласно изискванията на МСС 16 *Имоти, Машини, Съоръжения и Оборудване*. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период от време, преоценката може да се прави по-често.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(в) Имоти, машини, съоръжения и оборудване, продължение****(i) Признание и оценка, продължение**

Земята, сградите, съоръженията и оборудването, притежавани от Дружеството, са оценени на базата на оценъчен доклад, изготвен от независим лицензиран оценител към 31 декември 2009. Всички превозни средства, други не-текущи активи и активи в процес на изграждане са представени в отчета за финансовото състояние на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

(ii) Рекласифициране към инвестиционни имоти

Когато употребата на даден имот се промени от имот, ползван от собственика на инвестиционен имот, то тогава имотът се преоценява по справедлива стойност и се рекласифицира като инвестиционен имот. Всяка печалба, възникнала от преоценката, се признава в печалби и загуби, доколкото тя обръща предходна загуба от обезценка за специфичния имот, като всяка остатъчна печалба се признава в друг всеобхватен доход и се представя в преоценъчния резерв в собствения капитал. Всяка загуба се признава незабавно в печалба и загуба.

(ii) Последващи разходи

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират балансовата стойност на съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива, и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Балансовата стойност на подменената част се отписва. Разходи за ежедневно обслужване на активите се признават в печалби и загуби като разход в момента на възникването им.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява на базата на цената на придобиване на актива, намалена с остатъчната му стойност, или неговата преоценена стойност. Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се амортизират отделно.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини съоръжения и оборудване. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот към текущия и предходния период са както следва:

- сгради 25-33 години
- машини, съоръжения и оборудване 3-20 години
- превозни средства 6-10 години
- стопански инвентар 5-10 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет и се коригират, ако е подходящо. През 2010 г. във връзка с намаления обем на производството бяха преразгледани сроковете на амортизиране на голяма част от активите и, съответно, увеличени.

Земята и сградите бяха преоценени през 2009 год.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(г) Нематериални активи****(i) Нематериални активи**

Нематериалните активи, придобити от Дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

(ii) Последващи разходи

Разходи, свързани с поддръжката на нематериални активи, се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява на базата на цената на придобиване на актива, намалена с остатъчната му стойност.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи от датата, на която са влезли в употреба.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- други нематериални активи 7 години
- програмни продукти 2 години

Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

(д) Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти, държани по скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на стойността им, или и за двете, но не с цел продажба в обичайната дейност, използване за производство или доставка на стоки и услуги или за административни цели. Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване и при последваща оценка – по справедлива стойност, като промените се признават в печалби и загуби.

Цената на придобиване включва всички разходи, директно свързани с придобиването на инвестиционния имот. Стойността на инвестиционните имоти, придобити по стопански начин, включва направените разходи за материали, директно вложен труд, разходите, пряко отнасящи се до привеждане на актива до състояние, необходимо за неговата експлоатация и капитализирани разходи по заеми.

Когато употребата на инвестиционен имот се промени така, че той се рекласифицира в имоти, съоръжения и оборудване, неговата справедлива стойност към датата на рекласификацията става цена на придобиване за последващо отчитане.

(е) Наети активи

Лизингови договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване лизингованите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг и те не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(ж) Материални запаси**

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на метода на първа входяща-първа изходяща стойност и включва разходи за придобиване на материалните запаси, разходите за производство или преработка, както и всички други разходи отнасящи се до привеждането на материалните запаси до тяхното текущо местоположение и състояние. В случая на произведена продукция и незавършеното производство, себестойността също така включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Себестойността може да включва печалби и загуби, рекласифицирани от собствения капитал от хеджиране на парични потоци, отговарящ на условията за покупки на материални запаси в чуждестранна валута.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

(и) Незавършено строителство

Незавършеното строителство представлява брутната нефактурирана сума, която се очаква да се събере от клиенти за работа по договори, завършена към края на отчетния период. Отчита се по себестойност, плюс призната печалба до момента, намалена с издадените фактури и признатите загуби. Себестойността включва всички разходи свързани директно със специфични проекти и съответна част от фиксирани и променливи общопроизводствени разходи възникнали от договорите на Дружеството, базирани на нормален оперативен капацитет.

(з) Обезценка**(i) Не-деривативни финансови активи**

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преразглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали не съществуват обективни доказателства за обезценка. Един финансов актив се счита за обезценен в случай, че има обективни доказателства, че е възникнало събитие на загуба след първоначалното признаване на актива, и това събитие е имало негативен ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от този актив, който може да бъде надеждно оценен.

Обективно доказателство, че финансов актив (включително капиталови ценни книги) е обезценен, може да включва неизпълнение или просрочие от длъжника, реструктуриране на дължимата сума за Дружеството при условия, които Дружеството не би разглеждало при други обстоятелства, индикации, че длъжникът или емитентът ще изпадне в несъстоятелност, липсата на активен пазар за дадена ценна книга. В допълнение, за инвестиция в капиталова ценна книга значителен или продължителен спад в справедливата стойност под нейната цена на придобиване е обективно доказателство за обезценка.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(3) Обезценка, продължение****(i) Не-деривативни финансови активи, продължение**Кредити и вземания

Дружеството взема предвид доказателства за обезценка на вземания, както за конкретен актив, така и на колективно равнище. Всички индивидуално значими вземания се проверяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими вземания и държани до падеж ценни книжа, за които няма специфична обезценка, след това се проверяват колективно за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана. Кредитите и вземанията, които не са индивидуално значими, се проверяват колективно за обезценка като са групирани заедно кредити и вземания, със сходни характеристики на риска.

При проверката на колективно ниво за обезценка, Дружеството използва историческите тенденции на вероятността за неизпълнение на задълженията, времето за възстановяване и размера на възникналите загуби, коригирани с преценката на ръководството дали сегашните икономически и кредитни условия са такива, че има вероятност реалните загуби да бъдат по-големи или по-малки от предпологането на базата на историческите тенденции.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка, намаляваща кредитите и вземанията. Когато последващо събитие (напр. плащане от длъжник) намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява през печалби и загуби.

Финансови активи на разположение за продажба

Загуба от обезценка по отношение на финансов актив на разположение за продажба се отразява като се рекласифицира в печалба и загуба натрупаната загуба, представена в резерва от справедлива стойност в собствения капитал. Кумулативната загуба, която се прехвърля от собствен капитал и се признава в печалби и загуби, е разликата между цена на придобиване, нетно от изплащания на главница и амортизация, и текущата справедлива стойност, намалена с загуба от обезценка призната преди това в печалби и загуби. Промени в обезценката, дължащи се на прилагането на метода на ефективната лихва, се отразяват като компонент на приходите от лихви. Ако в последващ период, справедливата стойност на обезценена дългова ценна книга на разположение за продажба се увеличи, и увеличението може обективно да бъде свързано със събитие, настъпило след признаването на загубата от обезценка в печалбата или загубата, тогава загубата от обезценка се възстановява обратно, като сумата се признава в печалбата или загубата. Въпреки това, всяко последващо възстановяване на справедливата стойност на обезценена капиталова ценна книга на разположение за продажба, се признава в друг всеобхватен доход.

(ii) Не-финансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството, различни от инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. За нематериални активи с неопределен полезен живот, или които още не са готови за употреба, възстановимата стойност се определя на всяка година по едно и също време. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****з) Обезценка, продължение****(ii) Не-финансови активи, продължение**

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Корпоративните активи на Дружеството не генерират отделни парични постъпления и се използват от повече от един ОГПП. Корпоративните активи се разпределят към ОГПП на разумна и последователна база и се тестват за обезценка като част от теста на съответните ОГПП, към които са разпределени.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално.

Загуба от обезценка, призната в предходни периоди, се проверява на всяка отчетна дата за индикации, че загубата е намалена или вече не съществува. Загуба от обезценка се възстановява обратно, ако е имало промяна в приблизителните оценки, използвани за определяне на възстановимата стойност. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(и) Нетекущи активи, държани за продажба

Нетекущи активи, или групи за изваждане от употреба, съставени от активите и пасивите, чиято стойност се очаква да бъде възстановена основно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба, са класифицирани като държани за продажба. Непосредствено преди класифициране като държани за продажба, активите или компонентите на група за изваждане от употреба, се оценяват в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. След това обикновено активите, или групата за изваждане от употреба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба. Всяка загуба от обезценка на група за изваждане от употреба се разпределя към активите и пасивите на пропорционална основа, с изключението, че загуба не се разпределя за материалните запаси, финансови активи, отсрочени данъчни активи и инвестиционни имоти, които продължават да се отчитат в съответствие със счетоводните политики на Дружеството. Загуби от обезценка при първоначално класифициране като държани за продажба и последващи печалби или загуби от преоценка, се признават в печалби и загуби. Печалбите не се признават на стойност по-голяма от кумулативната загуба от обезценка.

След като веднъж са класифицирани като държани за продажба, нематериалните активи и имотите, машините, съоръженията и оборудването не се амортизират. В допълнение, отчитането по метода на собствен капитал на инвестициите, отчитани по този метод, се прекратява, след като тези инвестиции са класифицирани като държани за продажба.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(й) Доходи на персонала****(i) Планове за дефинирани вноски**

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за превеждане на вноски по плановете за пенсиониране с дефинирани вноски, се признават като разходи за персонала в печалби и загуби текущо. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

(ii) Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозира бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира за определяне на настояща стойност.

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителят има натрупан стаж от 10 и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест месечни брутни работни заплати. Към датата на отчета ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. В бележка 24 е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката му.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи, в друг всеобхватен доход/разходи за персонала и всички разходи, възникващи от плана за дефинирани доходи, в разходи за персонала в печалби и загуби.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(к) Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци на база лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

Бележки към годишния финансов отчет

3. Значими счетоводни политики, продължение

(к) Провизии, продължение

(i) Гаранции

Провизии за гаранции се признават, когато свързаните с тях продукти или услуги са продадени. Провизиите се базират на исторически данни за гаранциите и на претегляне на всички възможни случаи с вероятността те да се случат.

(ii) Съдебни спорове

Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, Дружеството признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка, дадена от юридическите съветници на Дружеството. В случаите, когато не може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението, се оповестява като потенциално задължение.

(л) Приходи

(i) Приходи от продажба на стоки

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедлива стойност на полученото или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществуват убедителни доказателства, обикновено под формата на изпълнен договор за продажба, че съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, когато се признават продажбите.

Прехвърлянето на рисковете и изгодите варират според конкретните условия на договора за продажба. За по-голямата част от продажбите на стоки от Дружеството, прехвърлянето обикновено се извършва с предаване на стоките на купувача в склада на Дружеството.

(ii) Приходи от услуги

Приходите от предоставени услуги се признават в печалби и загуби пропорционално на степента на завършеност на сделката в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Степента на завършеност обикновено се определя посредством анализ на извършената работа.

(iii) Приходи от договори за строителство

Договорените приходи включват първоначално договорената стойност плюс всички изменения на договорената работа, насрещни искиове, бонус плащания, доколкото е вероятно, че те ще доведат до приходи и могат да бъдат надеждно оценени. Когато резултатът по договор за строителство може да бъде надеждно определен, приходите и разходите се признават чрез отнасянето им към етапа на завършване на договора. Разходите по договора се признават в момента на възникване, освен ако не водят до създаване на актив, отнасящ се до бъдеща дейност по договора.

Етапа на завършеност се определя чрез анализ на завършената работа. Когато резултатите от договора не могат да бъдат надеждно определени, приходите се признават само до размера на направените разходи по договора, които е вероятно да бъдат възстановени. Очаквана загуба по договор се признава веднага в печалби и загуби.

(iv) Приходи от комисионни

Когато Дружеството действа в качеството си на агент, а не на принципал по дадена транзакция, признатият приход е нетната сума на комисионната, получена от Дружеството.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(л) Приходи, продължение****(iv) Приходи от наеми**

Приходи от наеми от инвестиционни имоти се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема. Приходи от наем от дадени за пренаемане от Дружеството имоти се признават като други приходи.

(v) Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, без условия, свързани с материални запаси, се признават в печалби и загуби като други приходи, когато сумата подлежи на получаване.

Други безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата, и след това се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива. Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

Финансиране от други източници**Финансиране от фонд „Условия на труд” за текущи ремонти и Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия**

Финансирането за дълготрайни активи от Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия се показва първоначално в отчета за финансовото състояние като отсрочено финансиране, когато има достатъчна сигурност, че то ще бъде получено и че Дружеството ще е в състояние да изпълни всички свързани с него изисквания. Приходите от финансиране за дълготрайни активи се признават в печалби и загуби на систематична база в рамките на полезния живот на актива.

(м) Плащания по лизингови договори

Плащанията по оперативен лизинг се признават в печалби и загуби на база линейния метод за периода на лизинговия договор. Получени допълнителни плащания се признават в печалби и загуби като неразделна част от общите лизингови разходи през периода на договора.

Минималните лизингови вноски по финансов лизинг се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент на остатъка от задължението.

Условните лизингови плащания се отчитат, като се ревизират минималните лизингови плащания за остатъчния срок на лизинга, когато корекцията по лизинга е потвърдена.

Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

При възникване на споразумението, Дружеството определя дали то е или съдържа елементи на лизинг. Конкретен актив е предмет на лизинг, ако изпълнението на споразумението зависи от използването на този определен актив. Споразумение представлява предаване на правото на ползване на актива, ако споразумението предоставя на Дружеството правото да упражнява контрол върху използването на базовия актив.

При възникване или след повторна оценка на споразумението, Дружеството разделя плащания и други изисквани възнаграждения от това споразумение, на такива за лизинг, и такива за другите елементи, въз основа на относителните им справедливи стойности. Ако Дружеството заключи, че за даден финансов лизинг е невъзможно да се разделят плащанията надеждно, актив и пасив се признават в размер, равен на справедливата стойност на базовия актив. След това пасивът се намалява, като плащанията се извършват, и вменен финансов разход върху пасива се признава, като се използва диференциалният лихвен процент на Дружеството.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(н) Финансови приходи и разходи**

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства (включително финансови активи на разположение за продажба), приходи от дивиденди, печалба от продажба на налични за продажба финансови активи, промени в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност, в печалба или загуба и печалби от хеджингови инструменти, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в печалби и загуби в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Приход от дивиденди се признава в печалби и загуби на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащането, която в случая на котирувани ценни книги е датата, след която акциите стават без право на получаване на последния дивидент.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължения, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за провизия или потенциално задължение, загуби от отписване на финансови активи, държани за продажба, дивиденди по преференциални акции класифицирани като пасиви, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност, в печалби и загуби, обезценка на финансови активи и загуби от хеджингови инструменти, които се признават в печалби и загуби.

Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби, като се използва методът на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база.

(о) Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки влезли в сила или по същество въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години. Текущите данъчни задължения включват също всяко данъчно задължение възникващо от декларирането на дивиденди.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, използвани за целите на изготвянето на финансовия отчет, и сумите, използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се нетират ако има правно основание за нетиране на текущи данъчни активи и пасиви или тези данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и намаляеми временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущите и отсрочените данъци Дружеството използва счетоводната база, описана в бележка 2 по-горе.

Бележки към годишния финансов отчет**3. Значими счетоводни политики, продължение****(п) Нетен доход на акция**

Дружеството представя основен нетен доход на акция (НДА). Основният НДА се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за притежателите на обикновени акции на Дружеството на средно претегления брой на обикновени акции през периода, коригиран за притежавани собствени акции.

4. Нови стандарти и разяснения, които не са приложени по-рано

Някои нови стандарти, промени в стандарти и разяснения, са в сила за финансови периоди започващи след 1 януари 2011 г., и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Не се очаква тези промени да имат значителен ефект за финансовия отчет на Дружеството.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които все още не са в сила и не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

- Изменения в МСФО 7 *Оповестяване – Трансфери на финансови активи* в сила за първата финансова година, която започва след 1 юли 2011 г.
- Подобрения в МСФО 2010, в сила от различни дати, по принцип 1 януари 2011 г

Документи издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕК:

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети пред вид от Дружеството при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на Европейската комисия.

- МСФО 9 *Финансови инструменти (издаден ноември 2009) и Допълнения към МСФО 9 (издадени октомври 2010)* влизат в сила от 1 януари 2015 г. и може да променят класификацията и оценката на финансови инструменти
- През май 2011 СМСС издаде МСФО 10 *Консолидирани финансови отчети*, МСФО 11 *Съвместни споразумения*, МСФО 12 *Оповестяване на участия в други предприятия* и МСФО 13 *Оценяване на справедлива стойност*, които всички влизат в сила от 1 януари 2013. СМСС също така издаде МСС 27 *Индивидуални финансови отчети (2011)* който заменя МСС 27 (2008) и МСС 28 *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (2011)* който заменя МСС 28 (2008). Всички тези стандарти влизат в сила от 1 януари 2013.
- Изменения в МСС 12 *Отсрочени данъци: Възстановяване на базовите активи* (издадени декември 2010) в сила от 1 януари 2012.
- Изменения в МСФО 1 *Силна хиперинфлация и премахване на фиксираните дати при първоначално прилагане* (издадени декември 2010) в сила от 1 юли 2012.
- През юни 2011 СМСС издаде *Представяне на позиции от Друг всеобхватен доход* (Промени в МСС), който влизат в сила от 1 юли 2012.
- През юни 2011 СМСС издаде променен МСС 19 *Доходи на наети лица*, който влиза в сила от 1 януари 2013.
- През декември 2011 СМСС издаде промени в МСФО 7 *Оповестяване – Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви*, които влизат в сила от 1 януари 2013.
- През декември 2011 СМСС издаде промени в МСС 32 *Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви*, които влизат в сила от 1 януари 2014.
- Разяснение КРМСФО 20: *Разходи за разкриване в производствената фаза на надземна мина* влиза в сила от 1 януари 2013

Бележки към годишния финансов отчет**5. Определяне на справедливите стойности**

Някои от счетоводните политики и оповестявания изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за не-финансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на следните методи. Когато е приложимо, в съответните бележки е оповестена допълнителна информация за допусканията, направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

(i) Търговски и други вземания

Справедливите стойности на търговски и други вземания, с изключение на незавършено строителство, се определят като настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с пазарна лихва към отчетната дата. Това се прави само за целите на оповестяването

(ii) Не-деривативни финансови задължения

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването, се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви, дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на отчета. За финансов лизинг пазарният лихвен процент се определя на базата на сходни лизингови договори.

(iii) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Справедливата стойност на имот е очакваната сума, за която имота може да бъде разменен към датата на придобиване между желаещи купувач и продавач в сделка при пазарни условия след подходящо маркетингово и страните са действали съзнателно. Справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е базирана на пазарен подход и подход на цената на придобиване, чрез използване на котируеми пазарни цени за сходни позиции когато са налични и стойност на подмяна когато е подходящо. Приблизителната оценка на амортизираната стойност на подмяна отразява корекциите за физическо износване, както и за функционално и икономическо остаряване

Бележки към годишния финансов отчет

6. Нетни приходи от продажби

Приходите от продажби се анализират по видове както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Продажба на ел. двигатели	2,633	719
Продажба на хидрогенератори	383	2,052
Продажба на резервни части и окомплектовка	2,274	
Ремонтни услуги	3,349	3,743
	<u>8,639</u>	<u>6,514</u>

Приходите от продажби могат да се анализират по пазари както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Вътрешен пазар	4,194	6,368
Износ	4,445	146
<i>В това число:</i>		
Европа	1,316	94
Азия	3,129	40
Африка	-	12
	<u>8,639</u>	<u>6,514</u>

7. Други приходи от дейността

<i>В хиляди лева</i>		2011	2010
Печалба от продажба на дълготрайни материални активи	7 а	6	21
Приходи от продажба на материали		226	211
Приходи от наеми		83	84
Освободени провизии за гаранционно поддържане		47	11
Реинтегирана обезценка на несъбираеми и трудносъбираеми вземания		16	52
Други освободени провизии		-	39
Приходи от финансиране на дълготрайни активи	7 б	10	9
Други		18	12
		<u>406</u>	<u>439</u>

7а Печалба от продажба на дълготрайни материални активи

Приходи от продажба на ДМА	6	21
Балансова стойност на продадени ДМА	-	-
Печалба от продажбата	<u>6</u>	<u>21</u>

Бележки към годишния финансов отчет

7. Други приходи от дейността (продължение)

76 Финансирания

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2011	2010
Салдо към 1 януари		105	30
Приход от финансиране, отчетен в годината	7	(10)	(9)
Получено финансиране в годината		-	84
		<u>95</u>	<u>105</u>

Към 31.12.2011 г. Дружеството отчита следните финансирания:

Финансиране по договор с Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия по оперативна програма „Енергийна ефективност“ за разработване и внедряване на нова технология за изолационна система на електрическите машини – остатък 11 хил.лв.

През 2010 г. Дружеството е получило ново финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ за закупуване на технологична линия за изработка на полюсни бобини от медна шина. Дата на сключване на договора с ИАНМСП 05.11.2009 г. Крайният срок на проекта по Договора е 05.02.2012 (27 месеца от сключване на договора). Общата стойност на договореното финансиране е 421 хил.лв. от ИАНМСП. Дружеството е въвело в действие актива с Протокол от 14.10.2011 г. Полученото от Агенцията финансиране е 84 хил.лв.

8. Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Основни материали	1,877	1,659
Спомагателни материали	94	60
Ел. енергия	310	301
Инструменти и резервни части	29	16
Други	181	184
	<u>2,491</u>	<u>2,220</u>

9. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Услуги от подизпълнители	1,538	266
Комисионни	413	-
Ремонти	77	58
Съобщителни услуги	33	38
Охрана	86	184
Техническа документация	87	66
Абонаментна поддръжка	71	73
Застраховки	24	11
Консултантски услуги	281	396
Рекламни и маркетингови	54	51
Транспорт	171	11
Други	89	97
	<u>2,924</u>	<u>1,251</u>

Бележки към годишния финансов отчет

10. Разходи за персонала

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Заплати	1,639	1,639
Задължително социално осигуряване	280	262
Договори за управление, Управителен съвет	110	65
Задължително социално и здравно осигуряване по договори за управление	7	5
Начисления па МСС19 - по непозлзвани отпуски	24	27
Социални разходи за персонала	<u>86</u>	<u>100</u>
	<u>2,146</u>	<u>2,098</u>

Средния брой на персонала за периода е 147 (срещу 186 човека през предходния период)

11. Други разходи

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Отписани вземания	9	60
Обезценка на материални запаси	-	79
Обезценка на търговски вземания	15	-
Разходи за командировки	124	243
Превоз служители	36	42
Провизии за пенсиониране	28	-
Местни данъци и такси	118	117
Глоби и неустойки	26	6
Други	<u>110</u>	<u>-</u>
	<u>466</u>	<u>547</u>

11а Нетни разходи по ликвидация на ДМА

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Неамортизирана стойност на ликвидираниите активи	(140)	(671)
Разходи по ликвидацията	(184)	(30)
Приходи от ликвидацията	<u>233</u>	<u>55</u>
	<u>(91)</u>	<u>(646)</u>

12. Финансови приходи / (разходи)

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Приходи от лихви	30	-
Приходи от валутни операции, нетно	<u>189</u>	<u>1</u>
Финансови приходи	<u>219</u>	<u>1</u>
Разходи за лихви	(24)	(14)
Разходи по валутни операции - нетно	-	(1)
Отрицателни разлики от операции с финансови активи и инструменти	(4)	-
Други финансови разходи	<u>(60)</u>	<u>(51)</u>
Финансови разходи	<u>(88)</u>	<u>(66)</u>
Нетни финансови приходи / (разходи)	<u>131</u>	<u>(65)</u>

Бележки към годишния финансов отчет

13. Разходи за данъци

Отчетени в отчета за доходите

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
<i>Разходи за данъци за текущия период</i>		
Текуща година	-	-
<i>Отсрочен данък</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(27)	(130)
Общо разход / (приход) от данъци в отчета за доходите	(27)	(130)

Текущите разходи за данък печалба включват разходи за корпоративен данък – 10%.

Обяснение на ефективната данъчна ставка

<i>В хиляди лева</i>	2011	2011	2010	2010
	%		%	
Печалба / (загуба) преди данъци		(345)		(1,389)
Корпоративен данък, базиран на законовата данъчна ставка	(10.00%)	(34)	(10.00%)	(139)
Непризнати (приходи) / разходи за данъчни цели	2.15%	7	0.64%	9
	(7.85%)	(27)	(9.36%)	(130)

Бележки към годишния финансов отчет

14. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

<i>В хиляди лева</i>	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Други дълготрайни активи	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
Отчетна стойност					
Салдо към 1 януари 2010 година	17,454	3,689	440	111	21,694
Придобити	-	-	-	380	380
Вътрешни премествания	16	175	1	(195)	(3)
Отписани активи	(694)	(121)	(3)	-	(818)
Салдо към 31 декември 2010 година	16,776	3,743	438	296	21,253
Салдо към 1 януари 2011 година	16,776	3,743	438	296	21,253
Придобити	-	-	-	1,166	1,166
Вътрешни премествания	-	1,276	66	(1,342)	-
Отписани активи	(148)	(2)	(12)	-	(162)
Салдо към 31 декември 2011 година	16,628	5,017	492	120	22,257
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2010 година	-	2,108	208	-	2,316
Разходи за амортизация	240	249	73	-	562
Амортизация на отписаните активи	(24)	(121)	(3)	-	(148)
Салдо към 31 декември 2010 година	216	2,236	278	-	2,730
Салдо към 1 януари 2011 година	216	2,236	278	-	2,730
Разходи за амортизация	215	256	73	-	544
Амортизация на отписаните активи	(8)	(2)	(12)	-	(22)
Салдо към 31 декември 2011 год.	423	2,490	339	0	3,252
Балансова стойност					
Към 1 януари 2010 година	17,454	1,581	232	111	19,378
Към 31 декември 2010 година	16,560	1,507	160	296	18,523
Към 1 януари 2011 година	16,560	1,507	160	296	18,523
Към 31 декември 2011 година	16,205	2,527	153	120	19,005

Дълготрайни материални активи по балансова стойност в размер на 2,615 хил. лева са заложиени като обезпечения по получени от Дружеството банкови заеми.

Разходи за придобиване на ДМА по балансова стойност в размер на 119 хил. лева са заложиени като обезпечения по получени от Дружеството банкови заеми. Към 31.12.2011 г. вписването не е извършено в ЦРОЗ.

Дълготрайни материални активи по балансова стойност 6 хил лв. са придобити по финансов лизинг. Към датата на баланса неиздължената част по договора за лизинг е в размер на 13 хил лв.

Дълготрайни материални активи по балансова стойност в размер на 186 хил. лева са заложиени като обезпечения по получени от Дружеството банкови гаранции.

Бележки към годишния финансов отчет

15. Нематериални активи

<i>В хиляди лева</i>	Права върху собственост	Патенти и търговски марки	Програмни продукти	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2010 година	246	84	49	379
Вътрешни премествания	-	-	3	3
Салдо към 31 декември 2010 год.	246	84	52	382
Салдо към 1 януари 2011 година	246	84	52	382
Вътрешни премествания	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2011 год.	246	84	52	382
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2010 година	162	83	41	286
Разходи за амортизация	25	1	8	34
Салдо към 31 декември 2010 год.	187	84	49	320
Салдо към 1 януари 2011 година	187	84	49	320
Разходи за амортизация	25	-	2	27
Салдо към 31 декември 2011 год.	212	84	51	347
Балансова стойност				
Към 1 януари 2010 година	84	1	8	93
Към 31 декември 2010 год.	59	-	3	62
Към 1 януари 2011 година	59	-	3	62
Към 31 декември 2011 год.	34	-	1	35

16. Дългосрочни финансови активи

<i>В хиляди лева</i>	% собственост	2011	% собственост	2010
Дългосрочни инвестиции				
Метеко АД	2.32	4	3.12	7
	2.32	4	3.12	7

Съгласно Решение от 12.05.2011 г. на Общото събрание на Дружество Метеко АД с ЕИК 000641814, в което Елпром ЗЕМ има 728 акции, е одобрено намаление на капитала чрез намаляване на номиналната стойност на всяка акция от десет на пет лева. Отрицателната разлика от операции с финансови активи и инструменти е намерила отражение в отчета за 2011 г. (виж нота 12). Съгласно Решение от 15.08.2011 г. на Общото събрание на Метеко АД капиталът е увеличен на 156,345 лева чрез емитиране на нови акции като общият им брой става 31,369. Елпром ЗЕМ не участва в емисията, в резултат на което дялът на Елпром ЗЕМ в капитала на Метеко АД е намалял на 2.32%.

Бележки към годишния финансов отчет

17. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви произтичат от следните пера:

В хиляди лева

	Активи		Пасиви		Нето	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Имоти, машини и съоръжения	-	-	1,201	1,224	1,201	1,224
Формирана данъчна загуба	(86)	(93)	-	-	(86)	(93)
Провизии за разходи	(21)	-	-	-	(21)	-
Обезценка на краткотрайни активи	-	(8)	-	-	-	(8)
Търговски вземания	(4)	(4)	-	-	(4)	(4)
Задължения по непозвани отпуски	(5)	(3)	-	-	(5)	(3)
Задължения към персонала	(2)	(1)	-	-	(2)	(1)
Начисления за пенсии	(3)	(3)	-	-	(3)	(3)
Провизии за добро изпълнение и съдебни спорове	(7)	(12)	-	-	(7)	(12)
Нетни данъчни (активи) / пасиви	(128)	(124)	1,201	1,224	1,073	1,100

Приложимата данъчна ставка е 10%, определена със Закона за корпоративното подоходно облагане.

Към 31.12.2011г. е отчетена данъчна загуба в размер на 930 хил.лв. През 2011 година са използвани 74 хил.лв. от данъчната загуба от 2010 година. Към 31.12.2011г. размерът на данъчната загуба подлежаща на пренасяне в следващите 4 години е 856 хил.лв. Върху нея е начислен отсрочен данъчен актив възлизащ на 86 хил.лв., поради факта, че ръководството на дружеството очаква, положителни финансови резултати, които ще позволят на Дружеството да използва в следващ период натрупаните си данъчни загуби от предходни периоди.

Движения през годината във временните разлики

В хиляди лева

	Салдо	Отчетени в		Салдо
	1 януари 2010	печалби и загуби	Отчетени в капитала	31 декември 2010
Имоти, машини и съоръжения	1,269	(45)	-	1,224
Формирана данъчна загуба	-	(93)	-	(93)
Обезценка на краткотрайни активи	-	(8)	-	(8)
Търговски вземания	(9)	5	-	(4)
Задължения по непозвани отпуски	(3)	-	-	(3)
Задължения към персонала	-	(1)	-	(1)
Начисления за пенсии	(9)	6	-	(3)
Провизии за добро изпълнение и съдебни спорове	(18)	6	-	(12)
	1,230	(130)	-	1,100

Бележки към годишния финансов отчет

17. Отсрочени данъчни активи и пасиви, продължение

Движения през годината във временните разлики, продължение

В хиляди лева

	Салдо 1 януари 2011	Отчетени в печалби и загуби	Отчетени в капитала	Салдо 31 декември 2011
Имоти, машини и съоръжения	1,224	(23)	-	1,201
Формирана данъчна загуба	(93)	7	-	(86)
Провизии за разходи	-	(21)	-	(21)
Обезценка на краткотрайни активи	(8)	8	-	-
Търговски вземания	(4)	-	-	(4)
Задължения по неползвани отпуски	(3)	(2)	-	(5)
Задължения към персонала	(1)	(1)	-	(2)
Начисления за пенсии	(3)	-	-	(3)
Провизии за добро изпълнение и съдебни спорове	(12)	5	-	(7)
	1,100	(27)	-	1,073

18. Материални запаси

В хиляди лева

	2011	2010
Незавършено производство	184	1,073
Обезценка на незавършено производство	-	(79)
Суровини и материали	851	927
Готова продукция	41	37
	1,076	1,958

19. Търговски и други вземания

В хиляди лева

	2011	2010
Търговски вземания	2,105	1,981
Обезценка на търговски вземания	(38)	(39)
Данъци за възстановяване	424	67
Предоставени аванси	1	28
Съдебни вземания	-	3
Други вземания	51	28
	2,543	2,068

Вземания, деноминирани в чуждестранна валута, различна от функционалната валута на Дружеството са в размер на 1091 хил.лв., които представляват търговски вземания деноминирани в 558 хил. евро евро (размерът за предходния период е 734 хил.лв., деноминирани в 375 хил. евро).

Ръководството на Дружеството счита, че търговските вземания, така както са представени по – горе, са събираеми.

Бележки към годишния финансов отчет**20. Парични средства и парични еквиваленти**

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Парични средства в брой	22	14
Парични средства в банки	421	535
	<u>443</u>	<u>549</u>

21. Акционерен капитал

Основният капитал е отчетен по номинал в съответствие със съдебната регистрация. Към 31 декември 2011 година основният капитал включва 1,212,705 обикновени акции (2010: 1,212,705) с номинална стойност от 1 лев.

Притежателите на обикновени акции имат право на дивидент в съответствие с оповестения такъв след края на всяка година и право на един глас на акция на събрания на Дружеството. Всички акции на Дружеството са с еднакви права относно активите при ликвидация.

	брой акции в хил.	% 2011	% 2010
1. ЗММ България холдинг	980	80.78	80.38
2. The Bank of New York Mellon	47	3.84	3.84
3. Златен лев АД	39	3.22	3.22
4. Skand. Enskilada Banken	-	-	3.12
5. Други юридически лица	85	7.09	4.56
6. Акционери – физически лица	62	5.07	4.88
	<u>1,213</u>	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

22. Доход на акция***Основен доход на акция***

Изчислението на основния доход на акция към 31 декември 2011 година се базира на нетната загуба, припадаща се на притежателите на обикновени акции, възлизаща на 318 хиляди лева (2010: загуба в размер на 1,259 хиляди лева), и средно-претегления брой на обикновените акции, налични за годината, приключваща на 31 декември 2011, от 1,212,705 (2010: 1,212,705). Изчислението е направено както следва:

Нетна печалба, припадаща се на притежателите на обикновени акции

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Нетна печалба / (загуба) за годината	<u>(318)</u>	<u>(1,259)</u>
Нетна печалба / (загуба), припадаща се на притежателите на обикновени акции	<u><u>(0.26)</u></u>	<u><u>(1.04)</u></u>

Бележки към годишния финансов отчет**22. Доход на акция, продължение**

<i>Средно претеглен брой обикновени акции</i>	2011	2010
Издадени обикновени акции към 1 януари	1,212,705	1,212,705
Акции, издадени през годината	-	-
Брой обикновени акции към 31 декември	<u>1,212,705</u>	<u>1,212,705</u>
Средно претеглен брой акции към 31 декември	<u>1,212,705</u>	<u>1,212,705</u>

23. Заеми

Тази бележка предоставя информация относно договорните условия по заемите на Дружеството. За повече информация, свързана с експозицията на Дружеството към лихвен и валутен риск, виж бележка 26 Финансови инструменти.

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
<i>Дългосрочни заеми</i>		
Нетекуща част от обезпечените банкови заеми	460	-
Нетекуща част от задължения по финансов лизинг	<u>7</u>	<u>14</u>
	<u>467</u>	<u>14</u>
<i>Краткосрочни заеми</i>		
Текуща част от обезпечените банкови заеми	188	188
Текуща част от задълженията по финансов лизинг	<u>6</u>	<u>30</u>
	<u>194</u>	<u>218</u>

Условия и график за изплащане*В хиляди лева*

	Валута	Номинална лихва	Платим до	31 декември 2011		31 декември 2010	
				Номинал	Балансова стойност	Номинал	Балансова стойност
Обезпечен дългосрочен инвестиционен кредит банка ДСК	Лева	СОФИБОР + 4.7%	2015	590	590	-	-
Обезпечен дългосрочен инвестиционен кредит Алианц банк	Лева	трим. СОФИБОР + 3%	2013	58	58		
		Тримесечен					
Обезпечен овърдрафт	Евро	EURIBOR + 4.65%	2012	-	-	188	188
Задължения по финансов лизинг	Лева	7.9%	2013	13	13	20	20
Задължения по финансов лизинг	Лева	7%	2011	-	-	24	24
				<u>661</u>	<u>661</u>	<u>232</u>	<u>232</u>

Бележки към годишния финансов отчет

23. Заеми, продължение

Задължения по финансов лизинг

Задълженията по финансов лизинг са платими както следва:

	Бъдещи		Настояща		Бъдещи		Настояща	
	минимални	Лихва	стойност на	минимални	лизингови	Лихва	стойност на	
	лизингови		минимални	лизингови		минимални	лизингови	
	плащания		лизингови	плащания		лизингови	плащания	
			плащания			плащания		
	2011	2011	2011	2010	2010	2010	2010	
<i>В хиляди лева</i>								
Под една година	6	1	7	32	2	30		
Между една и пет години	7	-	7	15	1	14		
Общо	13	1	14	47	3	44		

24. Провизии

	Провизии за	Гаранции за	Съдебни	Общо
	разходи	изпълнение	дела	
<i>В хиляди лева</i>				
Салдо към 1 януари 2010 година	-	123	37	160
Начислени през периода	-	13	-	13
Реинтегрирани през периода	-	(11)	-	(21)
Използвани през периода	-	(6)	(27)	(33)
Салдо към 31 декември 2010 год.	-	119	10	129
Дългосрочни	-	78	-	78
Краткосрочни	-	41	10	51
Салдо към 1 януари 2011 година	-	119	10	129
Начислени през периода	362	-	-	362
Реинтегрирани през периода	-	(47)	-	(47)
Използвани през периода	(151)	(1)	-	(152)
Салдо към 31 декември 2011 год.	211	71	10	292
Дългосрочни	-	35	10	45
Краткосрочни	211	36	-	247

Гаранции

Провизията за гаранциите се отнася главно до поети ангажменти за гаранционно обслужване по договори на Дружеството през годините, преди 2011 г. Изчисленията на провизията се базират на преценките, направени на основата на исторически данни за гаранции, свързани с подобни продукти или услуги.

Провизии за съдебни дела

Очакваните разходи за провизии по съдебни дела, възлизащи на 10 хиляди лева, се основават на подробната информация за съдебните дела срещу Дружеството.

Бележки към годишния финансов отчет

24. Провизии, продължение

24а Задължения за обезщетения на наети лица при пенсиониране

Дружеството е направило приблизителна оценка на обезщетенията към служителите свързани с пенсиониране, в съответствие с изискванията на Кодекса на труда.

Сумите начислени във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2011 година, са 31 хил.лева. Приблизителният размер на тези задължения към 31 декември 2011 се основават на актюерски доклад, при който са използвани следните параметри и предположения:

- Норма на дисконтиране: 6.09%
- Очаквано увеличение на заплатите : 0%
- Текучество: 51.1 %

Дата на пенсиониране: съгласно разпоредбите за прослужено време и възраст

<i>В хиляди лева</i>	2010
Салдо към 1 януари 2010 година	90
Реинтегрирани през годината	(16)
Изплатени през годината	(42)
Салдо към 31 декември 2010 година	32
Дългосрочни	11
Краткосрочни	21
 <i>В хиляди лева</i>	 2011
Салдо към 1 януари 2011 година	32
Начислени през годината	28
Изплатени през годината	(29)
Салдо към 31 декември 2011 година	31
Дългосрочни	11
Краткосрочни	20

25. Търговски, други задължения и задължения към бюджета

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2011	2010
Търговски задължения към свързани лица	27	20	5
Получени аванси		203	382
Търговски задължения към доставчици		458	355
Задължения към персонала		153	96
Дължими социални осигуровки		49	35
Задължения към бюджета		40	38
Други задължения		42	86
		965	997

Задължения деноминирани в чуждестранна валута различна от функционалната валута на Дружеството са в размер на 169 хил.лева за търговски задължения деноминирани в 87 хил. евро.

Бележки към годишния финансов отчет

26. Финансови инструменти

Дружеството има експозиция към следните рискове, възникващи от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск
- ликвиден риск
- пазарен риск

Тази бележка представя информация за експозицията на Дружеството към всеки един от горните рискове, целите на Дружеството, политики и процеси за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Дружеството. Допълнителни количествени оповестявания са включени в бележките към финансовия отчет.

Основни положения за управление на риска

Ръководството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. Тази политика установява лимити за поемане на рискове по отделни видове, дефинира правила за контрол върху рисковете и съответствие с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството.

Одит комитетът на Дружеството следи как ръководството осигурява съответствие с политиките за управление на риска, и преглежда адекватността на рамката за управление на риска по отношение на рисковете, с които се сблъсква Дружеството. Одит комитетът на Дружеството използва помощта на Вътрешния одит на Групата на Индустриален Холдинг България. Вътрешният одит се занимава както с планирани, така и с изненадващи прегледи на контролите и процедурите за управление на риска, резултатите от които се докладват на Одит комитета.

Кредитен риск

Кредитният риск за Дружеството се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Отчетната стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Максималната кредитна експозиция към датата на отчета е:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2011	31 декември 2010
Търговски вземания	2,067	1,942
Търговски вземания от свързани лица	11	22
Предоставени заеми на свързани лица	500	250
Съдебни вземания	-	3
Други вземания	51	28
Инвестиции	4	7
Пари и парични еквиваленти	443	535
	3,076	2,787

Максималната кредитна експозиция към датата на отчета за търговски вземания на дружеството, по географски райони:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2011	31 декември 2010
В Европа	446	719
В Азия	645	15
В страната	976	1,208
	2,067	1,942

Бележки към годишния финансов отчет

26. Финансови инструменти, продължение

Вземания от клиенти

Експозицията към кредитен риск е в резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане, присъщ за индустрията или за вътрешния пазар, на който Дружеството оперира. 83.50% от приходите на Дружеството за 2011 г. са резултат от продажби към десет клиента (2010 г.: 82.6 % от продажбите са към първите десет клиента).

Кредитната политика на Дружеството предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания. Дружеството изисква в повечето от случаите авансов плащане в полза на Дружеството в размер на 20 до 50% от стойността на договора. Тези лимити се преглеждат на текуща база. Клиенти, които не могат да се вместиат в критериите за кредитоспособност, могат да извършват покупки срещу заплащане в брой.

Дружеството отчита обезценка, която представлява очакваните загуби по отношение на търговските и други вземания и инвестиции. Обезценката се състои основно от компонент, който се отнася за индивидуално значими експозиции и колективен компонент за загуба за групи сходни активи по отношение на загуби, които са възникнали, но все още не са идентифицирани. Колективният компонент се определя на база исторически данни за плащанията по сходни финансови активи.

Гаранции

Политиката на Дружеството е да дава финансови гаранции само след предварително одобрение от Съвета на директорите. Политиката на дружеството е финансови гаранции да бъдат обезпечени със запис на заповед, авалирана от групата „ЗММ България Холдинг“ АД. Максималната кредитна експозиция към датата на отчета за търговски вземания на дружеството по видове клиенти:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2011	31 декември 2010
Директни клиенти	2,067	1,942
	<u>2,067</u>	<u>1,942</u>

Загуби от обезценки на вземанията

Времевата структура на търговските вземания на дружеството към датата на отчета е:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2011		31 декември 2010	
	Брутна Сума	Обезценка	Брутна Сума	Обезценка
Недължими	857	-	584	-
Просрочени до 360 дни	1,195	-	673	-
Над 360 дни	53	(38)	724	(39)
	<u>2,105</u>	<u>(38)</u>	<u>1,981</u>	<u>(39)</u>

Бележки към годишния финансов отчет

26. Финансови инструменти, продължение

Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че Дружеството не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или извънредни условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на Дружеството.

Дружеството прави финансово планиране, с което да посрещне изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 30 дни, включително обслужването на финансовите задължения; това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства, които не могат да се предвидят при нормални условия. Към датата на отчета Дружеството има сключени договори за кредит с Банка ДСК АД: овърдрафт – до 300 хил.евро.

По-долу са представени договорните падежи на финансови задължения, включително очакваните плащания на лихви, като е изключен ефектът от договорени ангажименти за взаимно прихващане:

31 декември 2010 г.

В хиляди лева

	Договорени					Повече от 5 години
	Отчетна стойност	парични потоци	или по-малко	6-12 месеца	1-5 години	
Обезпечен заем от Банка ДСК	188	(188)	(188)	-	-	-
Финансов лизинг	44	(47)	(27)	(5)	(15)	-
Търговски и други задължения	542	(542)	(542)	-	-	-
	774	(777)	(757)	(5)	(15)	-

31 декември 2011 г.

В хиляди лева

	Договорени					Повече от 5 години
	Отчетна стойност	парични потоци	или по-малко	6-12 месеца	1-5 години	
Обезпечени заеми от банки	648	(648)	(80)	(108)	(460)	-
Финансов лизинг	13	(14)	(3)	(4)	(7)	-
Търговски и други задължения	673	(673)	(673)	-	-	-
	1,334	(1,335)	(756)	(112)	(467)	-

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на дружеството или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да управлява и контролира експозицията на пазарен риск в приемливи граници, като се оптимизира възвръщаемостта.

Бележки към годишния финансов отчет

26. Финансови инструменти, продължение

Валутен риск

Експозиция към валутен риск

Експозицията на дружеството към валутен риск е незначителен, тъй като 51 % от продажбите за 2011 г. са реализирани на местния пазар в български лева (2010: 90%) и 100% от продажбите за износ през 2011 г. са реализирани в евро (2010: 100%).

100% от вноса на стоки за производството през 2011 г. е осъществен в евро (2010: 100%). През 2011 е доставен дълготраен материален актив на стойност 655 хиляди швейцарски франка, който е изплатен.

Заемите, когато са деноминирани в чуждестранна валута, са отпуснати в евро.

Анализ на чувствителността

Анализ на чувствителността от промяна на курса на Българския лев или еврото към трети валути не би имал ефект върху финансовия отчет на Дружеството поради факта, че транзакциите, които то осъществява, са деноминирани в лева и евро.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на лихвен риск, тъй като заемите се договарят с плаващи лихвени проценти, съответстващи на текущите пазарни нива.

В следващата таблица се включват отчетната стойност на финансовите инструменти според видовете лихвен процент:

<i>В хиляди лева</i>	31 декември 2011	31 декември 2010
<i>Инструменти с фиксирана доходност</i>		
Финансови активи – пари и заеми	943	785
Финансови пасиви - лизинг	(13)	(44)
	930	741
<i>Инструменти с плаваща доходност</i>		
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви - кредити	(648)	(188)
	(648)	(188)

Анализ на чувствителността на финансовите инструменти с фиксирана лихва

Дружеството не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност чрез печалби и загуби. Поради това, промяна на лихвените проценти към датата на баланса не би засегнала отчета за доходите.

Анализ на чувствителността на паричните потоци от финансовите инструменти с плаваща лихва

Промяна на лихвените нива с 1 процент към 31 декември би увеличила (намалила) капитала и печалбите и загубите със сумите, показани по-долу. При анализа е допуснато, че всички други променливи, особено валутните курсове, са относително постоянни. Анализът е направен на същата база и за 2010 г.

Бележки към годишния финансов отчет

26. Финансови инструменти, продължение

Лихвен риск, продължение

Ефект от промяна с 1% на лихвения процент по инструменти с плаваща лихва:

В хиляди лева

	Ефект от промяна в печалби и загуби		Ефект от промяна в капитала	
	1% увеличение	1% намаление	1% увеличение	1% намаление
31 декември 2010 г.				
Инструменти с плаваща лихва	(2)	2	-	-
Чувствителност на паричния поток (нетно)	(2)	2	-	-

Ефект от промяна с 1% на лихвения процент по инструменти с плаваща лихва:

В хиляди лева

	Ефект от промяна в печалби и загуби		Ефект от промяна в капитала	
	1% увеличение	1% намаление	1% увеличение	1% намаление
31 декември 2011 г.				
Инструменти с плаваща лихва	(6)	6	-	-
Чувствителност на паричния поток (нетно)	(6)	6	-	-

Управление на капитала

Политиката на ръководството е да се поддържа силна капиталова база, така че да се поддържа доверието на собствениците и на пазара като цяло и да може да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще.

Целта на Дружеството е да поддържа баланс между по-високата възвращаемост, която може да е възможна с по-високите нива на задлъжнялост и ползите и сигурността от силна капиталова позиция.

През годината не е имало промени в управлението на капитала на Дружеството.

Дружеството не е предмет на специфични капиталови изисквания, наложени по договор или регулативна рамка.

Справедливи стойности в сравнение с отчетните стойности

Справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, както и техните отчетни стойности в отчета са представени както следва:

В хиляди лева

	31 декември 2011 г.		31 декември 2010 г.	
	Отчетна стойност	Справедлива стойност	Отчетна стойност	Справедлива стойност
Търговски и други вземания	2,118	2,118	1,973	1,973
Инвестиции	4	4	7	7
Вземания от свързани лица	511	511	272	272
Пари и парични еквиваленти	443	443	535	535
Заеми	(661)	(661)	(232)	(232)
Търговски и други задължения	(673)	(673)	(542)	(542)
	1,742	1,742	2,013	2,013

Бележки към годишния финансов отчет

27. Свързани лица

За Дружеството свързани лица са:

- Индустриален Холдинг България АД – собственик на ЗММ България Холдинг АД;
- ЗММ България Холдинг АД – мажоритарен собственик на капитала;
- Международен индустриален холдинг България АГ – дружество под общ контрол;
- ЗММ Сливен АД – дружество под общ контрол;
- ЗММ Нова Загора АД - дружество под общ контрол;
- Леярмаш АД – дружество под общ контрол
- Булкари АД гр. София – дружество под общ контрол
- Приват инженеринг АД гр. София -
- КЛВК АД гр. София – дружество под общ контрол
- Булярд АД гр. София – дружество под общ контрол
- Булярд Корабостроителна индустрия АД гр. Варна – дружество под общ контрол
- Августа Мебел АД гр. Шумен - дружество под общ контрол
- Машстрой АД гр. Троян – дружество под общ контрол
- Хидро пауър АД, гр. София – дружество под общ контрол
- КРЗ Порт Бургас АД, гр. Бургас - дружество под общ контрол
- Български корабен регистър АД – гр. Варна - дружество под общ контрол
- Меритайм холдинг АД гр. Варна - дружество под общ контрол
- ИХБ Шипинг Ко АД

Разчети със свързани лица

Към 31 декември 2010 г.

<i>В хиляди лева</i>	Вид на сделката	Задължения	Вземания
Леярмаш АД	Технологичен отпадък	-	22
Индустриален България АД	ХолдингКомисионни за банкови гаранции	5	-
Реколта АД	Предоставен кредит	-	250
		5	272

Към 31 декември 2011 г.

<i>В хиляди лева</i>	Вид на сделката	Задължения	Вземания
Индустриален Холдинг България АД	Задължения по комисионни	2	-
Леярмаш АД	Материали	18	-
Индустриален Холдинг България АД	Депозит	-	500
Индустриален Холдинг България АД	Лихви по депозит	-	10
КРЗ Порт Бургас АД	Ремонт	-	1
		20	511

Бележки към годишния финансов отчет

27. Свързани лица, продължение

*Сделки със свързани лица***Продажби***В хиляди лева*

	Вид на сделката	2011	2010
Леярмаш АД	Технологичен отпадък	33	109
КРЗ Порт Бургас АД	Ремонт	1	1
ЗММ – Сливен АД	Двигатели	8	24
ЗММ Нова Загора АД	ДМА	4	16
		<u>46</u>	<u>150</u>

Покупки**Дружество**

	Вид на сделката	2011	2010
ЗММ България Холдинг АД	Комисионни, услуги, ДМА	281	396
ЗММ България Холдинг АД	ДМА	24	-
Леярмаш АД	Материали	33	-
		<u>338</u>	<u>396</u>

Сделки с финансови инструменти**Приходи***В хиляди лева*

	Вид на сделката	2011	2010
Булкари АД	Кредит	185	-
ИХБ България холдинг АД	Лихви по кредит	6	-
ИХБ България холдинг АД	Лихви по депозит	10	-
Дунав турс АД	Лихви по кредит	2	-
Булярд Корабостроителна индустрия АД	Лихви по кредит	5	-
		<u>208</u>	<u>-</u>

Разходи*В хиляди лева*

	Вид на сделката	2011	2010
Дунав турс АД	Кредит	391	
Булярд Корабостроителна индустрия АД	Кредит	500	
ИХБ България холдинг АД	Кредит	400	
ИХБ България холдинг АД	Депозит	500	
ИХБ България холдинг АД	Разноски по банкови гаранции, комисионни, материали	6	7
		<u>1,797</u>	<u>7</u>

Транзакции с директори и служители с контролни функции

Дружеството има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции. Общата сума на начислените възнаграждения и социални осигуровки включени в отчета за доходите през настоящия период възлиза на:

<i>В хиляди лева</i>	2011	2010
Изпълнителен директор	72	51
Съвет на директорите	45	19
	<u>117</u>	<u>70</u>

Бележки към годишния финансов отчет

28. Събития след датата на отчета

Няма събития настъпили след датата на отчета, които да налагат корекции в финансовите финансови отчети, отчети, или са съществени, за да бъдат оповестени.

29. Условни задължения

Банкови гаранции, издадени от Банка ДСК в полза на трети лица, контрагенти на дружеството - 6 броя за 688 хил. лева са както следва:

Контрагент А - гаранция на стойност 337 хил.лв. с падеж 31.05.2012 г.

Контрагент А - гаранция на стойност 4 хил. лв. с падеж 09.02.2012 г.

Контрагент А - на стойност 221 хил. лв. и с падеж 06.07.2012 г.

Контрагент Б – гаранция на стойност 63 хил.лв. с падеж 01.02.2012 г.

Контрагент Б – гаранция на стойност 54 хил.лв. с падеж 01.01.2012 г.

Контрагент В - гаранция на стойност 9 хил. лв. с падеж 30.4.2012 г.

Банкови гаранции ТБ Алианц България, авалирани от ЗММ България холдинг - 1 активна гаранция за 84 хлв и 2 блокирани гаранции за 399 хил.лева, общо 483 хил.лв:

активна гаранция:

Контрагент Г - за машина на фирма Micamation – гаранция на стойност 84 хил. лв. с падеж 10.08.2012 г.

блокирани гаранции:

Контрагент Д – блокирана гаранция на стойност 133 хил. лв. с падеж 15.11.2011.

Контрагент Д – блокирана гаранция на стойност 266 хил. лв. с падеж 29.01.2012.

Потенциални съдебни задължения

На 09.04.2008 г. между „Елпром ЗЕМ“ АД и негов Клиент е сключен Договор за изработка, по силата на който Дружеството се е задължило да проектира и да произведе два броя хидрогенератори, които да бъдат монтирани във Водноелектрическа централа, находяща се в друга държава. „Елпром ЗЕМ“ АД е изпълнило поетите задължения съгласно договорните условия и оборудването е прието от Клиента със сертификат. При експлоатацията на централите възникват проблеми, за което Клиента предявява рекламация към „Елпром ЗЕМ“ АД. Елпром ЗЕМ отказва да признае рекламациите, тъй като откритите дефекти не са в оборудването доставено от Елпром ЗЕМ, а в системата за смазване, проектирана и доставена от Клиента. Дефектите са отстранени от и за сметка на Клиента, като в следствие той предявява срещу Елпром ЗЕМ претенция с две фактури на обща стойност 168,838 евро. Получаването на тази сума Клиента изиска от предоставените от Елпром ЗЕМ гаранции за добро изпълнение. Елпром ЗЕМ заведе дело в Софийски градски съд срещу усвояването на гаранциите и с решение на съда те са блокирани. Елпром ЗЕМ заведе дело срещу Клиента, както е предвидено в Договора , в Германия. Елпром ЗЕМ поддържа становището, потвърдено от експерти, за изправността на доставеното оборудване и изцяло отхвърля претенцията на Клиента. Поради това и, базирайки се на становището на адвокатите за възможния изход на делото, не са направени провизии в Отчета на Елпром ЗЕМ за 2011 г.

ΕΛΠΡΟΜ   **ЗЕМ** АА
ELPROM   **ZEM** Co.

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2011г.

ЕЛПРОМ **ЗЕМ** АД
ELPROM **ZEM** Co

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Резултати от дейността
2. Основни рискове пред дружеството
3. Управителни органи
4. Предвиждано развитие
5. Сделки от съществено значение
  - 5.1. Сключени големи сделки и такива от съществено значение
  - 5.2. Сделки със свързани лица
  - 5.3. Договори за заем
6. Инвестиции
7. Движение цените на акциите
8. Корпоративно управление

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

Уважаеми акционери,

Съветът на директорите на „Елпром ЗЕМ“ АД представя настоящия годишен доклад за дейността на Дружеството през 2011 г., изготвен в съответствие с чл.33 от Закона за счетоводството, чл.100н, ал.7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Приложение 10 към Наредба 2 от 17 септември 2003 г. за проспектите при публичното предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.

Обща информация:

“ЕЛПРОМ ЗЕМ” АД, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.”Рожен” № 41, регистрирано от Софийски градски съд по фирмено дело № 25468/1991 г., регистър т.6, стр.102, ИН по ДДС: BG 000620115, булстат: 000620115; представлявано заедно и поотделно от г-н Михаил Драгиев, в качеството му на Главен изпълнителен директор и г-н Валентин Филипов, в качеството му на Изпълнителен директор, тел.: +359 2 9360753; факс: +359 2 9360347; e-mail: zem@elprom-zem.com.

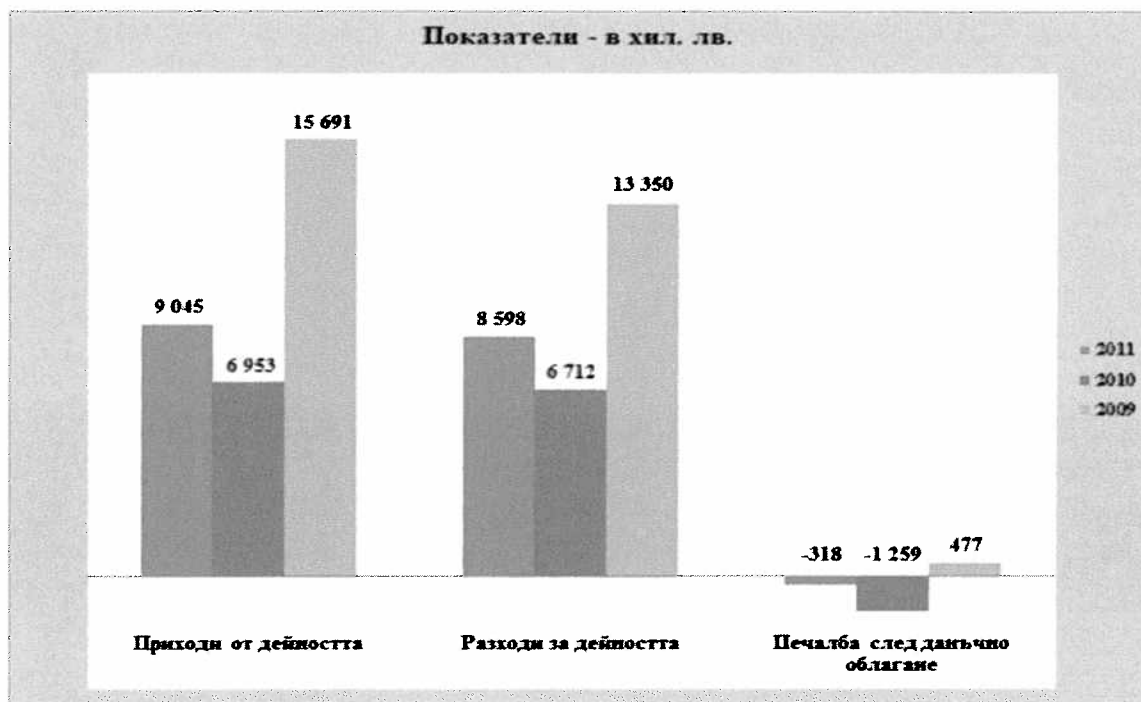
“ЕЛПРОМ ЗЕМ” АД (Дружеството) е акционерно дружество, чиито акции се търгуват на Българската фондова борса - София, Неофициален пазар на акции, сегмент „В“, с борсов код: 55Е.

1. Резултати от дейността през 2011 година

През 2011 г. икономическата ситуация в страната не създаде благоприятни условия за увеличаване на продажбите на Дружеството до желаните обеми. Ниската степен на инвестиционна активност в енергийния сектор, както на национално, така и на световно ниво, оказва негативно влияние върху приходите на Дружеството и финансовия резултат. Ограничаването на инвестициите в останалите сектори също затруднява реализацията на предлаганите продукти и услуги, които имат подчертано инвестиционно и стратегическо предназначение. Неблагоприятните пазарни условия и затрудненото финансиране увеличиха ценовата конкуренция между производителите в сектора, което от своя страна доведе до понижаване на рентабилността на приходите от дейността, спрямо предходни финансови години.

За разлика обаче от 2010 г., когато Дружеството отчете спад на приходите спрямо предходната финансова година с 55%, през 2011 г. Елпром ЗЕМ отбелязва 30% ръст спрямо реализацията през 2010 г. В абсолютни стойности увеличението е с 2 092 хил.лв. от 6 953 хил.лв. за 2010 г. на 9 045 хил.лв. през 2011 г. Въпреки ръста в приходите на Дружеството спрямо 2010 г., финансовият резултат за 2011 г. е загуба след данъчно облагане в размер на 318 хил.лв.

Анализът на приходите през 2011 г. показва равномерно разпределяне на приходите от износ и приходите реализирани на вътрешния пазар, за разлика от 2010 г. в която приходите от износ съставляваха едва 2,4% от общите годишни приходи. Разпределението на приходите по продукти/услуги е различно през двете финансови години – през 2011 г. намаляват приходите от производство на генератори, както и приходите от продажба на двигатели на вътрешния пазар, но се увеличават приходите от продажба на двигатели на външния пазар и се реализират приходи от доставка на оборудване за външния пазар.

Разпределение на приходите по пазари	Стойност в хил.лв.	
	2011г.	2010г.
Вътрешен пазар	4,194	6,368
Износ, в т.ч.	4,445	146
Европа	1,316	94
Азия	3,129	40
Африка	-	12
Общо	8,639	6,514

През 2011г. се осъществяваше непрекъснат контрол и анализ на разходите на Дружеството, с цел оптимизирането и редуцирането им. През 2011 г. приключиха дейностите по разрушаване

ЕЛПРОМ ЗЕМ АА
ELPROM ZEM Co.

на негодни за използване сгради, стартирали през 2010г.. Загубата от отписване на балансовата стойност на бракуваните през 2011 г. сгради след приспадане на приходите от строителните отпадъци е в размер на 91 хил.лв.

ПОКАЗАТЕЛИ	2011г.	2010г.	2009г.
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от дейността	9,045	6,953	15,691
Разходи за дейността	8,598	6,712	13,350
Печалба от дейността	(318)	(1,324)	704
Финансови разходи	88	66	160
Сума на активите	23,658	23,454	25,788
Акционерен капитал	1,213	1,213	1,213
Брой акции	1,212,705	1,212,705	1,212,705

Информация относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година

1.1. Основни дейности и услуги

Основната дейност на дружеството е свързана с разработването, производството, доставката и монтажа от една страна и ремонтни дейности, от друга, на богата гама от въртящи електрически машини. В този аспект в бизнес сферата на фирмата могат да бъдат разграничени две основни насоки на пазарно действие:

➤ Производство на нови електрически машини

Тази група продукти в зависимост от спецификата на функционалното предназначение на машините и техническите функции, които изпълняват се детайлизира на следните подгрупи:

- Електродвигатели

- Асинхронни електродвигатели с навъсо съединен ротор за ниско напрежение (НН) от сериите:

М	(45-315 kW);
МО	(18,5-315 kW)
МОМ	(15-132 kW);
АД	(7,5-90 kW)

Класификацията на сериите е в зависимост от синхронизацията им по изискванията на стандартите БДС, ГОСТ, IEC, DIN покриване на новите европейски стандарти за енергийна ефективност IE 2 и IE 3.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

Основни технически параметри: *захранващо напрежение* до 660 V, *мощност* от 7,5 до 315 kW и *честоти* 50 и 60 Hz. Двигателите от тези серии са с общо промишлено предназначение.

- *Асинхронни електродвигатели с накъсо съединен ротор за високо напрежение (ВН) от серията А*

Основни технически параметри: *захранващо напрежение* 3 и 6 kV, *мощност* от 200 до 1000 kW и *честоти на въртене* 1500, 1000, 750, 600 и 500 об/мин.

Двигателите от тази серия имат специфично пазарно приложение за задвижване на руднични мелници, трошачки, мелнични вентилатори и други енергетични съоръжения. Тяхна разновидност са вертикалните асинхронни електродвигатели, предназначени за задвижване на водни помпи.

- *Нестандартни асинхронни и синхронни електродвигатели, двигатели с навит ротор.*

Основни технически параметри: *захранващо напрежение* 3, 6 и 10 kV и *мощност* от 250 до 2000 kW. Имат широко поле за употреба в рудната, рудодобивната промишленост, циментовата, химическата и много други индустриални отрасли.

- Хидрогенератори

- *Асинхронни хидрогенератори*

Основни технически параметри: *мощност* до 1 MW, с различни напрежения 0.4 kV; 6 kV.

- *Синхронни хидрогенератори*

Производството им се осъществява на базата на закупена през 80-те години технология от "Toshiba" Япония и технологичния опит придобит от сътрудничеството със световно известни компании. Закупеното и въведено в експлоатация технологично оборудване по метода VPI (Vacuum Pressure Impregnation), MICAMATION и др. дава конкурентно предимство на „Елпром ЗЕМ“ АД.

Основни технически параметри: *мощност* до 50 MW, с различни *напрежения* 0.4kV; 6kV; 10kV; 13,8 kV и 20kV. Основно пазарно приложение имат в енергийната промишленост.

➤ Предлагање на услуги

Класификацията на тази сфера от дейността на "Елпром ЗЕМ" АД е на база разграничение според спецификата на предлаганата услуга. В този аспект могат да се сформират следните групи:

- *Ремонт на хидрогенератори*

Извършваните ремонти са различни по техническо съдържание и обем като се рехабилитират предимно машини от водноенергийната система на страната.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

- *Ремонт на машини НН и ВН*

Обект на тази дейност са както изделия от производствената гама на дружеството, така и изделия, произведени от други фирми.

- *Механообработка и изработване на детайли*

Богатият и разнообразен машинен парк на дружеството дава възможност за предварително и окончателно механообработване на крупни детайли (отливки, заготовки и др.), като в последните години се наблюдава засилен интерес от страна на металургичните предприятия в България към предлаганите от „Елпром ЗЕМ“ АД услуги.

Други услуги

Включва производство на резервни части, инструментална екипировка, механична обработка на детайли, динамично балансиране на голямогабаритни ротационни детайли, разкрояка на ламарина, измерване на крупни детайли, и др.

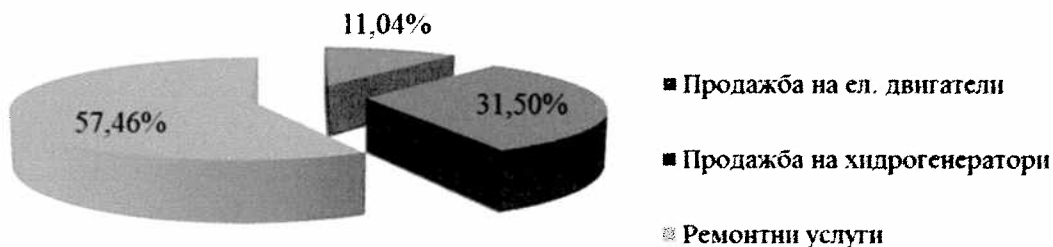
Приходи по категории дейности, вътрешни и външни пазари и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството

С най- голям относителен дял от приходите за 2011г. са приходите от продажба на резервни части и окомплектовка, следвани от приходите от ел.двигатели (в т.ч. 15 бр. двигатели куплирани с помпи) и ремонтни услуги.

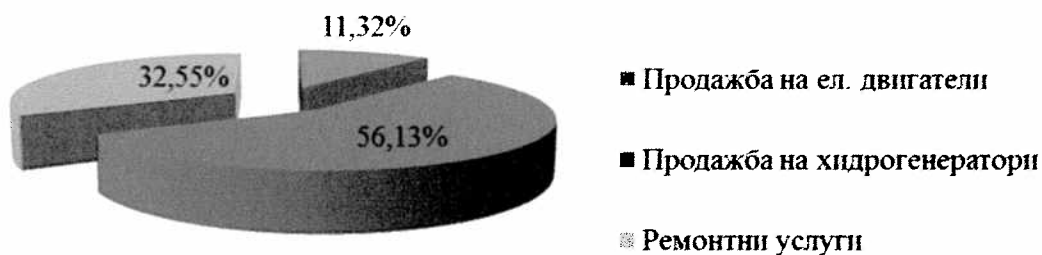

Приходи по видове 2010г.

Приходи по видове 2009г.

Анализът на продажбите на продукция и услуги показва, че основните клиенти на дружеството през 2011г. на вътрешния пазар продължават да бъдат производителите на енергия от възобновяеми енергийни източници на вътрешния пазар – НЕК ЕАД, Вап Хидро ЕООД и др.

Източници за снабдяване с материали:

Обезпечаване производството със суровини и материали се осъществява изцяло съгласно изискванията на ISO 9001:2008.

В зависимост от относителната тежест – в стойностно и количествено отношение, материалите влягани при производството на електрически машини се категоризират в две групи:

1. Основни материали:

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

- Специални стомани (електротехническа, шпонкова, валова, конструкционна, легирана)
- Черни метали (тънколистна и дебелоллистна стомана)
- Цветни метали (медни профили, медни листа, алуминиеви листа, алуминий на блок, алуминиеви профили)
- Проводници
- Основни изолационни материали
- Лагери
- Отливки

2. Спомагателни материли:

- Електронни компоненти (температурни и индуктивни датчици, струйни релета, датчици за виброконтрол, силови диоди, варистори и др).
- Химични съединения (бои, лакове, грунд, масло, борьол, грес, тулуол, епоксидна смола и др).
- Технически и природен газ (кислород, аргон, азот, феромикс, ацетилен, хелий, метан, пропан-бутан и др).
- Заваръчни материали.

През 2011 г. изборът на доставчик за всеки конкретен материал бе поставен на конкурсно начало. Поръчка се възлагаше при наличие на най-малко три алтернативни оферти от конкурентни доставчици. Закупуването се извършва само при наличие на ясни, точни и пълни данни, описващи изискванията към закупувания продукт, включващи:

- вид, клас, марка и друга точна идентификация за продукта;
- наименование и номер на стандарта, спецификацията, чертежа и други документи, регламентиращи измерими изисквания към продукта;
- гарантиране на качеството, произход и гаранция;
- количество, срок на доставка и финансови условия (цена, отложено плащане);

През 2011 г. Елпром ЗЕМ не е изпитвал зависимост от конкретен доставчик, защото винаги има алтернатива за обезпечаване на производството с необходимите материали.

Цените на суровините и материалите следват световните тенденции. Металите се закупуват на цени, които изцяло следват цените на Лондонската борса + процент за обработка на съответния производител.

Събития и показатели с необичаен характер, имащи съществено влияние върху дейността и реализираните приходи и извършени разходи; Оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година

Дейността на „Елпром ЗЕМ“ АД , реализираните приходи и извършените разходи не са повлияни от събития с необичаен характер.

Използвани финансови инструменти, цели и политика на „Елпром ЗЕМ“ АД по управление на финансовия риск, включително политика на хеджиране и експозиция по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

През разглеждания период дружеството не е използвало финансови инструменти като ценни

ЕЛПРОМ ЗЕМ АА
ELPROM ZEM Co

книжа, инструменти на паричния пазар и деривативни финансови инструменти, като финансови опции, фючърси и форуърдни сделки, лихвени и валутни суапове. Характерно за дейността на дружеството е използването на банкови гаранции, свързани с производството и ремонт на големи генератори.

Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които дружеството е предприело или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

„Елпром ЗЕМ” АД провежда стриктна политика по управление на финансовите ресурси. Дружеството използва различни техники за намаляване на риска, свързан с размера и структурата на задълженията с цел гарантиране на възможностите за обслужването им. При използването на кредити се извършва внимателен анализ и оценка на пазарната среда и на конкретните условия за финансиране, особено в случаите на финансиране на инвестиционни проекти.

Дружеството е установило политика на текущо следене на вземанията. За целта финансово-счетоводния отдел извършва ежеседмичен преглед на вземанията по клиенти, на получените постъпления и анализ на неплатените суми.

Основни характеристики на прилаганите в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете

„Елпром ЗЕМ” АД прилага система за вътрешен контрол, възприета от ръководството за постигане на ред и ефективност, навременно идентифициране и предотвратяване на рискове при осъществяване на дейността.

Целите на вътрешния контрол са спазване на стратегиите, плановете, вътрешните нормативи и процедурите за осъществяване на дейността в предприятието, осигуряване на ефективно и ефикасно функциониране, надеждност на финансовото отчитане, съхраняването и опазването на активите на предприятието. Вътрешният контрол на „Елпром ЗЕМ” АД обхваща следните конкретни дейности:

- контрол при функциониране на текущото счетоводство и първичния документооборот;
- компетентност на персонал, зает с финансови и отчетни функции;
- контрол относно пълнота, съдържание, достоверност и своевременност на финансови отчети и друга финансова информация /вътрешни отчети и справки/, подавана към мениджмънта;
- пълнота на обхвата и надеждността на финансовата информационна система;
- законосъобразно изпълнение на данъчните и осигурителните задължения;
- опазване и съхранение на активите;
- контрол върху разпоредителни действия и ресурси;
- конкретни дейности, способности и процедури се извършват от счетоводния отдел

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

при спазване на следните правила:

- организационно разделение на функциите по упълномощаване, одобряване, осчетоводяване, съхранение и опазване на ресурсите;
- периодично докладване и отчитане на дружеството на ИХБ АД;
- проверки за съответствието на финансовите отчети и цялостната финансова информация, докладвана на ръководството на ИХБ АД със зададените изисквания за пълнота, достоверност и своевременност;
- проверки по конкретни процеси, операции и обекти посредством предварително дефиниран план ;
- инвентаризации на материални и финансови активи;
- проверки за спазване правилата на документиране и архивиране.

При изготвянето на годишния финансов отчет на “ Елпром ЗЕМ ” АД се съблюдават изискванията на Закона за счетоводството и Международните стандарти за финансови отчети. В процес на изготвянето на отчетите се прилагат счетоводни процедури които осигуряват:

- Спазване на одобрената от управителните органи счетоводна политика, изработена в съответствие с международните стандарти за финансови отчети;
- Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси ;
- Навременност на подаваната към счетоводния отдел информация ;
- Наличие на програмни продукти, осигуряващи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа до данните от първичните документи и надеждното им архивиране ;
- Предвиждане на коригиращи действия при допускане на грешки от различно естество в счетоводния отдел.

Годишният финансов отчет на дружеството подлежи на задължителен независим финансов одит. Независимият финансов одит осигурява независимо мнение относно достоверното представяне и финансовото състояние и резултат на дружеството във финансовия отчет.

Важни събития, настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

Няма настъпили такива събития.

Висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на дружеството в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал

“ Елпром ЗЕМ ” АД не е страна по висящи съдебни, административни и арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на дружеството в размер надвишаващ 10 на сто от собствения му капитал.

Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

Дружеството няма научноизследователска и развойна дейност.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co

2. Основни рискове, пред които е изправено дружеството

Рисковите фактори могат да се класифицират най-общо в следните групи: общи (рискове свързани с природни бедствия, социални катаклизми, войни, големи производствени аварии, екологични катастрофи и др.), систематични и несистематични.

Систематичните рискове свързани с макросредата, в която дружеството функционира, поради което не подлежат на управление от страна на неговия ръководен екип. Те влияят с различна тежест върху дейността на дружеството и се появяват в различни периоди.

Несистематични рискове са пряко относимите към дейността на дружеството рискове.

Пазарен риск

„Елпром ЗЕМ ” АД е изложен на общите рискове, отнасящи се до всички стопански субекти, заети в сектора на инфраструктурното строителство. Дружеството работи основно на българския пазар за ремонт на хидрогенератори и мотори, където обемът на поръчките е в пряка зависимост от държавния бюджет, от програмите за рехабилитация на хидрогенератори, от инвестиционната активност в енергийния сектор.

Това налага търсенето на нови пазари, разширяване сферата на оказваните услуги и номенклатурата на произвежданата продукция, технологично обновяване на производствените мощности.

При управлението на пазарния риск се обръща специално внимание на повишаването на ефективността на работа, оптимизиране на разходите и подобряване на техническата обезпеченост чрез закупуване на нова и високо производителна техника. Особено внимание се обръща на поддържането на актуална информация по отношение конюктурата на пазара и останалите конкурентни фирми в бранша. Наличната информация се анализира и използва при вземането на оперативни стратегически решения.

Финансов риск

Ръководството следи за цялостния риск и търси начини да неутрализира потенциалните отрицателни ефекти върху финансовите показатели на дружеството.

Валутен риск

Валутният риск се поражда от възможността за изменение размера на плащанията по кредитни експозиции във валута, различна от лев/евро.

„Елпром ЗЕМ ” АД няма значими експозиции, свързани с валутен риск, тъй като повече от 90% от продажбите са реализирани на вътрешния пазар в български лева и 100% от продажбите за износ през 2011 г. са реализирани в евро. Заемите, деноминирани в чужда валута са в евро.

Кредитен риск

Кредитният риск се изразява във възможността дружеството да не получи в договорения размер или въобще финансов актив, както и възможността да получи в пълен размер финансов актив,

ЕЛПРОМ ЗЕМ АА
ELPROM ZEM Co.

но на по-късна дата от уговорената.

Конкретно за „Елпром ЗЕМ“ АД кредитният риск произтича от необходимостта от осигуряване на кредитни линии за издаване на банкови гаранции за участие в търгове и изпълнение на спечелени обекти, за обратно финансиране и за инвестиционни цели. Обезпечението на кредитните линии налага тежести върху фирменото имущество.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от несъответствието между срочната структура на вземанията и задълженията. Дружеството поддържа достатъчно количество ликвидни средства, с които да посрещне текущите си нужди.

Най-голямо въздействие върху финансовото състояние и ликвидността на „Елпром ЗЕМ“ АД и дружествата в групата оказва забавянето на плащанията от страна на основни клиенти на дружеството.

Ценови риск

Това е рискът от покачване цените на основните материали използвани при работата на дружеството. Цената на тези материали е в пряка зависимост от цените им на международните пазари. Повишаването цената на материалите, които са съществено перо от разходите на дружеството може да доведе до оскъпяване изпълнението на вече спечелени обекти.

Риск на паричния поток

Рискът на паричния поток е риск, произтичащ от колебанията в размера на бъдещите парични потоци. Ръководството на дружеството следи за този риск и търси начини да неутрализира потенциалните отрицателни ефекти върху финансовите показатели.

3. Управителни органи

Промени в управителния орган през отчетната финансова година

С решение от 30.06.2011 г. Общото събрание на акционерите на основание чл.29, ал.1 от Устава на Дружеството промени числеността на Съвета на директорите от 3 на 5 члена. Общото събрание на акционерите избра за членове на Съвета на директорите г-н Михаил Стоянов Драгиев и г-н Димитър Щилянов Бекриев. В резултат на направения избор Съвета на директорите на “Елпром Зем” АД е в състав: г-н Георги Янчев Момчилов, г-н Валентин Климентов Филипов, г-н Борислав Емилов Гаврилов, г-н Михаил Стоянов Драгиев и г-н Димитър Щилянов Бекриев.

На 25.07.2011 г. СД на “Елпром ЗЕМ” АД единодушно взе решение за назначаване на г-н Михаил Драгиев за Главен изпълнителен директор на Дружеството.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

Промени в основните принципи за управление на дружеството

На 25.07.2011 г. СД на "Елпром ЗЕМ" АД единодушно взе решение занаяпред Дружеството да се представлява от г-н Михаил Драгиев и г-н Валентин Филипов ЗАЕДНО и ПООТДЕЛНО.

Информация за размера на възнагражденията на членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година

Възнаграждението на членовете на СД на дружеството е в размер на 500 лева месечно.

Членовете на СД не са получавали непарични възнаграждения.

Няма възникнали условни и разсрочени възнаграждения през годината. Членовете на управителния орган не са получавали суми за изплащане на пенсии, компенсации при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Дължимите от „Елпром ЗЕМ“ АД суми за изплащане на пенсии, компенсации при пенсиониране и други подобни обезщетения са само в размерите и случаите предвидени в КТ при настъпване на съответните обстоятелства.

Информация за притежаваните от членовете на управителните органи акции от „Елпром ЗЕМ“ АД и информация за предоставени опции върху ценни книжа на дружеството

Членовете на управителния орган притежават акции както следва:

Валентин Климентов Филипов - 48 броя

Върху ценни книжа на дружеството няма предоставени опции.

Членовете на управителните и контролните органи на дружеството нямат специални права да придобиват акции и облигации на дружеството.

4. Предвиждано развитие

През 2012 г. дейността на "Елпром ЗЕМ" АД ще бъде насочена в следните направления:

- Повишаване на реализираните обеми спрямо 2011 година;
- Обновяване и унификация на продуктовата гама на Дружеството в унисон със световните тенденции и изисквания за производство на ЕМ с повишена ЕЕ, намален разход на материали и труд на база на иновационни и производствено-технически възможности
- Утвърждаване позициите на водеща структура на пазара в страната и региона;
- Търсене на нови пазари, включително навлизане в тях;
- Изпълняване на поетите ангажименти по вече сключените договори за производство, рехабилитация и поддръжка;
- Оптимизиране на взаимоотношенията и дейностите в рамките на структурата с цел повишаване на общата ефективност;

ЕЛПРОМ ЗЕМ АА
ELPROM ZEM Co.

Производствената програма се изпълнява със следния персонал:

СПРАВКА ЗА ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА И ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ

численост на персонала към 31.12.2011 г.	<i>образователно равнище</i>				
	висше	полувисше	средно спец.	средно	основно
154	58	2	23	61	10
общо персонал	<i>възрастова структура</i>				
	20-30	31-40	41-50	51-60	над 60
154	21	29	36	47	21

Средно списъчният състав за 2011 година е 147 човека.

С обновяването на машините, поетапната подмяна на хидроизолациите на цеховете, остъкляването им, ремонт на санитарните възли и редовната подмяна на работното облекло условията на труд значително се подобриха.

5. Сделки от съществено значение

5.1. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение

През отчетния период не са сключени големи сделки.

5.2. Договори за придобиване на дълготрайни активи

През 2011 г. е разрешен и усвоен инвестиционен кредит в размер на 590 хил.лв. за финансиране на оборудване за производство на полюсни бобини с доставчик Micamation. Активът е получен, тестван и въведен в действие през 2011г.

През 2011 г. е разрешен и частично усвоен инвестиционен кредит в размер на 94 хил.лв. за финансиране на индукционен нагревател Minas по програма КЛЕЕВИ. Активът е получен, тестван и въведен в действие през 2011г.

5.3. Договори за кредит

а) Под формата на финансираня

Към 31.12.2011 г. Дружеството отчита следните финансираня:

- Финансиране по договор с Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия по оперативна програма „Енергийна ефективност” за разработване и внедряване на нова технология за изолационна система на електрическите машини – остатък 11 хил.лв.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

- През 2010 г. Дружеството е получило частично финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ за закупуване на технологична линия за изработка на полюсни бобини от медна шина. Датата на сключване на договора с ИАНМСП е 05.11.2009 г. Крайният срок на проекта по Договора е 05.02.2012 (27 месеца от сключване на договора). Общата стойност на договореното финансиране е 421 хил.лв. от ИАНМСП. Дружеството е въвело в действие актива през 2011г. Полученото от Агенцията финансиране е 84 хил.лв.

б) Под формата на кредити/заеми

Информационна карта на Привлечения капитал под форма на заеми

на дружество “Елпром – ЗЕМ” АД
за периода 01.01.2011 - 31.12.2011 г.

ОСНОВНИ ДАННИ КРЕДИТ 1:

<u>Вид на кредита</u>	Овърдрафт
<u>Размер на кредита</u>	300 000
<u>Основания за възникване на кредита</u>	текущи нужди
<u>Вид валута</u>	евро
<u>Дата на отпускане на кредита</u>	06.07.2007 г.
<u>Падеж</u> /подновява се ежегодно/	06.07.2012 г.

ОСНОВНИ ДАННИ КРЕДИТ 2:

<u>Вид на кредита</u>	Инвестиционен
<u>Размер на кредита</u>	590 000
<u>Основания за възникване на кредита</u>	закупуване на ДМА
<u>Вид валута</u>	лева
<u>Дата на отпускане на кредита</u>	17.08.2011 г.
<u>Падеж</u>	17.08.2015 г.

ОСНОВНИ ДАННИ КРЕДИТ 3:

<u>Вид на кредита</u>	Инвестиционен
<u>Размер на кредита</u>	94 000
<u>Основания за възникване на кредита</u>	закупуване на ДМА
<u>Вид валута</u>	лева
<u>Дата на отпускане на кредита</u>	15.09.2011 г.
<u>Падеж</u>	25.09.2013 г.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АА
ELPROM ZEM Co.

Кредитите се обслужват редовно и без просрочия. Сравнително ниската степен на задлъжнялост позволява финансирането на инвестиционната програма за 2011г. да се извършва и с кредити от банки.

6. Инвестиции

Информация за дялови участия на „Елпром ЗЕМ“ АД

„Елпром ЗЕМ“ АД притежава 728 броя акции от капитала на „Метеко“ АД или 2,32 %

Наличие на клонове

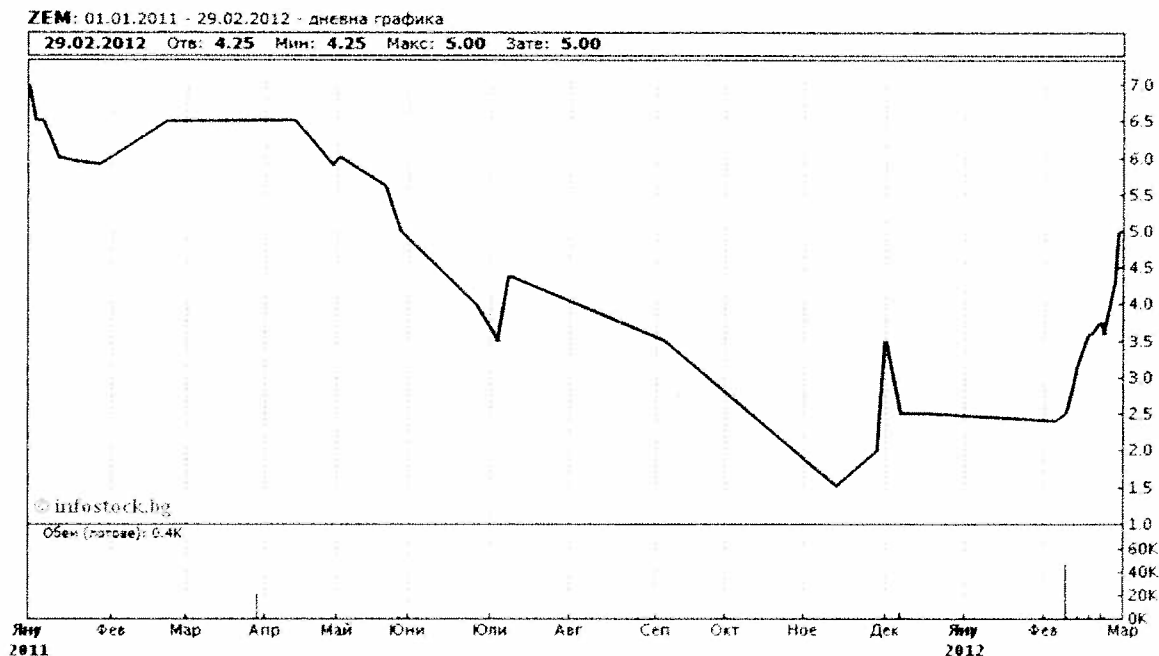
Дружеството няма разкрити клонове.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co.

7. Графика на движението цената на акциите на „Елпром ЗЕМ“ АД

Информация за известните на дружеството договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери

“Елпром ЗЕМ” АД няма информация за съществуване на договорености, в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

Данни за директора за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция

Инвеститорите могат да получат допълнителна информация от Нася Тодорова Александрова - директор за връзки с инвеститорите на „Елпром ЗЕМ“ АД. Телефони за контакт: 02/ 938 81 14. Адрес за кореспонденция гр.София бул.“Рожен” 41.

Приет на заседание на Управителния съвет, проведено на 23.03.2012 г.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co

8. Корпоративно управление

Оценка на програмата за добро корпоративно управление на „Елпром ЗЕМ” АД

След направения преглед на Програмата за добро корпоративно управление /Програмата/ и дейността на „Елпром ЗЕМ” АД, може да се направи извода, че действията през 2011 г. в изпълнение на поставените задачи, допринасят за изпълнение на поставените цели на Програмата. Действията на ръководството и служителите на „Елпром ЗЕМ” АД, са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата заинтересовани от управлението и дейността на „Елпром ЗЕМ” АД.

Действия във връзка със защита правата на акционерите

През 2011 г. бе проведено редовно годишно ОСА на „Елпром ЗЕМ” АД за отчитане на 2010 г. То бе реално проведено на 30 юни в съответствие с нормативните разпоредби и в законоустановения срок.

През 2011г. не са правени промени в Устава и другите вътрешно-фирмени документи регламентиращи дейността на ОС и управителните органи.

Членовете на Управителния съвет и лицата на ръководни длъжности в Дружеството бяха уведомявани своевременно за новите моменти в законодателството свързано с управлението на публично дружество.

Действия във връзка с разкриване на информация и прозрачност

През 2011г., следвайки своите принципи и традиции на прозрачност на дейността на „Елпром ЗЕМ” АД, ръководството и директорът за връзки с инвеститорите винаги са изготвяли и предоставяли информацията за дейността на Дружеството в срок, максимално пълна и точна. Предоставяната информация включва периодични отчети, промени в уставните документи, управителните органи и данни за дейността, информация за провеждане на ОСА и всяка важна информация, влияеща върху цената на акциите на дружеството. Информацията е предоставяна в Комисията по финансов надзор, Българска фондова борса и други институции като винаги първо е уведомявана БФБ-София.

С цел избягване разпространението на вътрешна информация, всяка информация, която трябва да бъде огласена и може да се счита за вътрешна, е била предоставяна по възможно най-бързия начин на Българска фондова борса – София и Комисията за финансов надзор.

През годината не са налагани актове за нарушения от регулаторните органи.

ЕЛПРОМ ЗЕМ АД
ELPROM ZEM Co

Действия във връзка със осигуряване на механизъм за добро управление на дружеството от страна на управителните органи.

Създаденият ред за свикване и провеждане на заседанията на Съвета на директорите бе спазван и през 2011 г. Заседанията са провеждани редовно, всички членове са информирани за дневния ред и са им предоставени всички материали в срок, който е достатъчен за запознаване с тях преди заседанията.

Протоколите на заседанията са водени надлежно съгласно законовите и вътрешно-нормативни актове. През 2011 г. Съветът на директорите на „Елпром ЗЕМ“ АД е провел общо 19 заседания.

Изпълнителните директори с помощта на служителите следят за това всички сделки, които реализира „Елпром ЗЕМ“ АД да са в съответствие с нормативните изисквания на българското, а където е приложимо и на международното законодателство.

За поредна година „Елпром ЗЕМ“ АД има международен одитор KPMG, който надлежно осъществява одит на дейността и нейното отразяване във финансовите отчети на компанията.

В заключение може да се каже, че след направения анализ, оценката на програмата за корпоративно управление е, че тя е достатъчно ефективна, отговаря на международните стандарти за добро корпоративно управление и способства за постигане на поставените цели за добро корпоративно управление на „Елпром ЗЕМ“ АД. Ръководството смята, че не се налага съществена преоценка и промяна на Програмата.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към края на годината, за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци, в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Дружеството прилага за целите на отчитане по Българското счетоводно законодателство Международните Стандарти за финансово отчитане (МСФО), приложими в Европейския Съюз. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности, и че финансовият отчет е изготвен в пълно съответствие с Международните Стандарти за финансово отчитане, приложими в Европейския Съюз.

Ръководството също така потвърждава, че при изготвяне на настоящия доклад за дейността е

ЕЛПРОМ **ЗЕМ** АД
ELPROM **ZEM** Co

представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено. Ръководството е одобрило за издаване доклада за дейността и финансовия отчет за 2011 г.

Главен изпълнителен директор

Михаил Драгнев

Изпълнителен директор

Валентин Филипов